

Veto

Leuvens Studentenweekblad
Jaargang 13, '86-'87
Nr. 9, dd. 27 november 1986
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verant. Uitg.: Filip Huyzentruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Kollokwium Het sociaal-financieel statuut van de student

In het academiejaar 1985-1986 werden, op het initiatief van de kersverse rektor Dillemans, vanuit de raad voor studentenvoorzieningen zgn. denkgroepen opgestart rond verschillende problematieken in de universitaire leefwereld. Die denkgroepen hadden tot doel over de verschillende onderwerpen informatie te verzamelen en die te bundelen in een samenhangend rapport op basis waarvan men konklusies en eventueel advies kon formuleren. Op 21 november jongstleden werd door de RVS een kollokwium georganiseerd waarin werd gerefereerd en gedebatteerd over de resultaten van enkele denkgroepen die zich hadden bezig gehouden met het sociaal-financieel statuut van de student. We geven hieronder een beknopt sfeerbeeld, en verwijzen voor de concrete inhoud van de verschillende onderwerpen naar een latere Veto.

De organisatoren van het kollokwium hadden er blijkbaar niets beters op gevonden dan van bij de aanvang al te laten voelen aan de aanwezigen, hoe het met onze sociale sektor is gesteld. Geen degelijk uitgeruste conferentiezaal, maar een doordeweeks auditorium in Kollege De Valk, waar men nergens kon kijken zonder een affiche te zien van een TD of een goedkope skivakantie, en waar de eerste referaten voortdurend gestoord werden door geluiden van boren en andere elektrische herstellingsapparaten. Trouwens, moest de universitaire top zich werkelijk met dit kollokwium ingelaten hebben (was Dillemans himself niet de veel geprezen initiatiefnemer tot de denkgroepen?), dan zou er op zijn minst een KUL-affiche zijn gemaakt om de student, over wie het allemaal ging, aan te trekken. Nu was die student opvallend afwezig. Signifikant is dat allemaal; maar laten we optimist blijven. We zijn al blij dat er op de studiedag degelijk werk is afgeleverd en duidelijk stelling is genomen ten aanzien van bepaalde problematieken.

Sociale ongelijkheid

Een eerste referaat handelde over de sociale ongelijkheid tussen de jongeren, in relatie tot de toegang tot de universiteit, tot de studieperiode zelf en tot de situatie als universitair afgestudeerde. Prof. Lammertyn gaf een globaal overzicht van de evolutie van de verschillende socio-professionele categorieën over een periode van ong. 20 jaar: van de jaren '60 en hun demokratiseringsgolf, tot het begin van de '80-er jaren. Duidelijk was dat de laagste socio-professionele categorieën hoe langer hoe meer lager skoren op de drie bovenvermelde gebieden. Er is een terugbiddende demokratiserings-tendens; de sociale ongelijkheid tussen de jongeren en tussen de studenten profileert zich jaar na jaar scherper.

Maar zelfs in deze tijd van crisis vindt de denkgroep van Prof. Lammertyn het zinvol te blijven pleiten voor de demokratisering van het onderwijs. Aan het slot van zijn referaat viel Lammertyn dan ook scherp uit tegen alle denkrichtingen

die fenomenen als sociale ongelijkheid en sociale onrechtvaardigheid trachten te desocialiseren, te depolitiseren, kortom te naturaliseren. In een kofereferaat deed P. Breugelmans vanuit hetzelfde ideeëngoed enkele beleidsvoorstellen naar de universitaire overheid toe, die in het demokratiseringsproces een belangrijke rol kan spelen. Aansluitend hierbij keurde hij in niet mis te verstane woorden alle pogingen af, een numerus clausus in te voeren. Zo iets maakt studeren tot een voorrecht, terwijl het universitair onderwijs een recht is dat in grote mate bijdraagt tot de algemene vorming, kulturele ontplooiing en zelfrealisatie van het individu. Slechts ten onrechte kan een universitair beleid door economische imperatieven gedingerd worden.

Financieel statuut

In een tweede referaat werden de resultaten besproken van de denkgroep: financieel statuut van de student. M. Lauwers, de ko-voorzitter van deze denkgroep, vertrok van de vaststelling dat de financiële drempel wel de grootste hindernis uitmaakt als men universiteit wil lopen. Door een berekening van de reële studie- en leefkost van een jaartje studeren aan de unief trachtte de denkgroep het financieringsprobleem te situeren en concrete oplossingen te formuleren. Vanuit sociale raad pleit men op dit punt al jaren voor het invoeren van een studie-inkomen, dat op bredere maatschappelijke basis wordt verantwoord door de veralgemening van een degelijke basis-inkomen. Dit is een visie die op lange termijn ook door de denkgroep wordt bepleit. In naam van het realisme pleitte Prof. De Lanoo, voorzitter van de denkgroep, op korte termijn voor een studieleningensysteem, waarvan overigens ook de nadelen van aan het licht werden gesteld.

Na een koffiepauze werd samen met de toehoorders over de inhoud van de referaten gedebatteerd. Uit de algemene sfeer bleek dat eenieder zich zorgen maakte over de terugbiddende demokratisering. Wat de sociale ongelijkheid betreft, blijft het zinvol te

vervolg op p. 3

Rode Ster Veto?

In navolging van De Morgen en Humo heeft Veto besloten om ook eens onder het gepeupel te komen. En wat kan men dan beter doen dan een zaalvoetbaloefing oprichten. Op 4 december is de Veto-ploeg aan haar vuurdoop toe. "Les moules rouges" (ja, zo luidt de wanstaltige naam van het achtstal) gaan na die wedstrijd publiek. Ook u kan als sparringpartner dienen (al dient u wel zelf de nederlaag te verwerken). Is uw kot, jaar of vriendengroep bereid om de handschoenen op te nemen, kom dan naar de 's Meiersstraat 5 en maak een afspraak met Hilde of laat een berichtje ter attentie van Marc. Het hoeft geen betoog dat wij ook vrouwen teams partij willen geven.

Kulaktie

Met Westvlaamse degelijkheid is het offensief tegen Veto ingezet. De gekoördineerde actie van onze Westvlaamse broeders resulteert deze week in zowat anderhalve pagina kritiek. Het verslag van ons bezoek aan de

Kulak voor twee weken is enkele individuen duidelijk in het verkeerde keelgat geschoten. En zo besloten zij tot aktie, harde aktie. Een karrevracht lezersbrieven, waaronder zelfs een heuse petitie - die dan wel ook nog de namen bevat van de individuele brieverschrijvers, maar passons. De klap op de vuurpijl is een recht op antwoord, of tenminste een schriftel dat daarvoor moet doorgaan. Waarheden van het slag "wie een hond wil slaan, vindt allicht een hond" en "uit de bek stinkende zelfbevredigingsjournalistiek" en nog meer dol gedaas, op pagina 5.

Parafreen?

Na de boekbespreking van Jezus De Messias - Was het kristendom een vergissing? voelden wij ons verplicht om de auteur van dit bizarre boekje aan de tand te voelen. "Overigens was dat artikel in Veto een schoolvoorbeeld van desinformatie, vol geleerde misverstanden en verdraaiingen." Deze gewaagde uitspraak en andere parafrene toestanden kan je lezen op pagina 9.

24 uur — RUN AID. Pff! Twee uur 's nachts is het nu. Voor zover we kunnen nagaan houdt een koppelton met VRG, VTK, Appolloon, Boeroket en Industria nog steeds de aandacht en de spanning gaande. Overmoedigen en dronkaards vergelijken de sfeer met Torhout-Werchter, en RUN AID lijkt een groot succes te gaan worden. Voilà zie! Tot volgende week. (foto Jeroen Revalk)

Studenten en zwart werk in de horeka "Iedereen, behalve de Staat vaart goed bij de situatie"

Na het gesprek met de jobdienst vorige week, drong de vraag zich al op: hoe zit het met het zwart werk in Leuven? Iedereen kent wel iemand die ergens "in 't zwart" werkt. Een bloeiende sektor is daarbij de horeka, dat weet ook iedereen. Hoe kan het dat er nog steeds zo veel zwart werk is in de Leuvense kafees? Is er dan geen controle? Zijn er geen boetes of andere sankties? Kortom, een kluit voor de arbeidsinspektie.

Tja, de arbeidsinspektie. Zo eenvoudig is die niet te vinden. Als je aan Leuvenaars het adres zou vragen van deze dienst, krijg je vast drie à vier verschillende antwoorden te horen, of misschien geen enkel. Veto zocht en vond één afdeling op de Bondgenotenlaan. Luk Somers, de Inspektie-districthoofd van de Inspektie Sociale Wetten, verklaart de verwarring.

Somers: «Je hebt enerzijds de werklozeninspektie. Die dienst zorgt voor de controles van de werklozen, o.a. in verband met werken en stampelen en dergelijke. Daarnaast is er de arbeidsinspektie, maar dat is eigenlijk een verzamelterm voor een hele reeks diensten die zich met verschillende

facetten van het fenomeen "arbeid" bezig houden. Er is o.a. toezicht op het arbeidsrecht (lonen, CAO's,...), op de veiligheid van de arbeidsplaats, de medische voorwaarden en de sociale zekerheid.

«Een deel van de inspektie ressorteert onder het Ministerie van Sociale Voorzorg, een ander onder Economische Zaken, nog een deel onder Volksgezondheid, en wij ressorteren onder Tewerkstelling en Arbeid.»

Veto: Hoe werkt de arbeidsinspektie concreet?

Somers: «De wet van 16 november '72 geeft ons bepaalde bevoegdheden die soms zelfs verder gaan dan die van de politie. We hebben geen huiszoekingsbevel nodig om in een fabriek of restaurant inspektie te doen, als we "redelijkerwijze" kunnen vermoeden dat er gewerkt wordt. Van zodra we vermoeden dat er iets fout zit, of als er daar vroeger al eens problemen zijn geweest, kunnen we ergens "binnen-vallen". Daarbij kunnen we de politie of rijkswacht inschakelen. Alle voor onderzoek noodzakelijke documenten mogen door ons tegen ontvangstbewijs in beslag genomen worden. We kunnen het bedrijf of de zaak ont-ruimen of sluiten, en de toegang verbieden (wanneer de gezondheid of

veiligheid van de werknemers dit vereist). De werkgever kan in beroep gaan, maar dat beroep is niet schorsend.»

Veto: Gaat u in op klachten, of beslist u zelf waar er inspekties komen?

Somers: «Klachten van werknemers vormen zo ongeveer 20% van ons werk — op anonieme klachten gaan we in Leuven liever niet in. De rest zijn systematische controles: we werken dan zo'n 2 à 3 dagen aan één sektor. In augustus hebben we nog een grondige controle gedaan van de restaurants. Bij overtredingen proberen we de zaak eerst ter plekke recht te zetten. Luk het niet, dan wordt er een proces-verbaal opgesteld dat naar de Arbeids-auditeur (de rechtbank dus, zie kader-tie. mdr) gaat. Hij beslist dan of er een rechtszaak van komt of de zaak gesponoreerd wordt.»

«Het kan ook gebeuren dat de minister de vraag stelt voor bepaalde controles, of het auditoraat, of de RVA.»

Veto: Hoe zit het met de controle in de horeka, vooral dan het zwart werk?

Somers: «In de horeka zijn er twee grote problemen waarvan vooral het eerste met studenten te maken heeft in Leuven: Het gesjoemel met studenten gebeurt via de zogenaamde "2 uren-regel". Voor elke werknemer die tot

vervolg op p. 8

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

Kulak (1)

Schrijf over de KULAK wat jullie willen (kandidatuursstudenten zijn overal hetzelfde en wie zet thuis een even grote mond op als in Leuven?) Maar moeten jullie zonnig spotten met het West-Vlaams dialect? Onderzochten jullie vorig jaar de banden van de KUL met Zuid-Afrika? Welnu Veto nr. 7 ruikt naar racisme.

Geert Baert

Kulak (2)

Enkele opmerkingen bij uw KULAK-reportage. Hebben jullie een zwak voor irrelevante bladvuiling? Wie interesseert het dat BP op woensdag vergadert? Maar jullie zwijgen over de activiteiten van de Fakkering: doop, toneel, kersfeest, lentebal, pedacross. Dat laatste wordt wel vermeld, maar zonder de nodige uitleg voor de lezer. En waarom niets over de zeer actieve parochie? Elke week lezingen, optredens, 4 werkgroepen... En dan valt er aan de KULAK niets te beleven? "Wir haben 's nicht gewusst". Sorry, maar toevallig weet ik dat Veto over deze activiteiten uitvoerig heeft geprikt met praeses Stockman en studentenpastoor De Kimpe. Van het praatje met deze laatste is helemaal niets overgebleven. Zeker plaats geruimd voor PCPietluttigheden...

Jullie zijn ook niet erg consequent: "Alles werkt hier" en twee blz. later blijkt het dorp te lekken, hangen kasten verkeerd. Oké, geen rook zonder vuur. Maar waarom vermeldt u er niet bij dat de KUL de bouwheer is van het dorp? De KUL stelde de architect aan, en stond deze voor 70 miljoen architectonische franjes toe. De KULAK vroeg niet om een luxe vakantiedorp; het werd haar opgedrongen door haar Alma Mater. De KULAK krijgt handenvol geld van de KUL, maar mag dat niet (nuttig) besteden zoals het wil. Noem het maar Alamaternalisatie. "Vergeten" te vermelden, of slecht geïnformeerd??? Beide staan voor journalistieke zelfmoord...

Karin Vandenaebale,
Iste lie Germaanse

Kulak (3)

Wij, oud Kulakstudenten waren aangenaam verrast toen we Veto nr. 7 voor bijna de helft gevuld zagen aan de Kortrijks Universiteit.

Veto, jaargang 12 Nr. 9, 27 november 1986

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredactie: Didier Wijnants

Redaktiesekretaris: Hilde Devoghel

Redactie: Geert Coene, Marc Heeren, Jan Huyse, Erwin Jans, Marc Sys, Koen Van Muylen

Doka: Jeroen Revalk, Ingeborg Vandebunder, Peter Vermeire

Zetwerk: Polleke Bijmans, Marc Heeren, Filip Huyzenruyt, Didier Wijnants

Lay out: Chris Burggrave, Lode Desmet, Jan Huyse, Trui Moerkerke, Carla Roeseels, Geert Stubbe, Jan Van der Linden, Koen Van Muylen

Medewerkers: Chris Burggrave, Peter Carmen, Lode Desmet, Geert Dhont, Koen Elst, Isol, Rudi Lanssens, Walter Pauli, Raf Pauwels, Geert Van Eekert, Christophe Verbiest

Huistekenaar: Tuur Ruytjens

Eindredactie: Trui Moerkerke, Koen Van Muylen

Oplage: 8000 eksemplaren

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 200,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 500,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste maandag voor verschijnen om 14.00 u op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 u.

Groot was echter onze ergernis na het lezen van wat u een reportage noemt. U bezondigt zich immers aan: 1. *Paternalistische vooringenomenheid* m.b.t. het student zijn aan een kleine universiteit.

2. *Irrelevantie* v.w.: uit het interview met praesis Willem Stockman werden enkel de uitleg over de structuur van het praesidium en wat technische details overgehouden. Hetgeen georganiseerd wordt vermeldt u (opzettelijk?) niet.

3. *Onvolledigheid* cf. supra. Waarom niets over de parochie, die met haar diverse activiteiten een zeer heterogeen groep studenten (1/3 van de Kulakkers) weet aan te spreken.

Hierbij vindt u een niet-exclusieve lijst van ex-Kulakkers die deze mening onderschrijven.

52 namen

Nvdr.

1. *Dank u* voor deze boeiende Vlaanderen Connection. U gaat de computer in.

2. *Een artikel over de Parochie* was voorzien en geschreven. Door plaatsgebrek is het bij de eindredactie verdwenen.

Overigens, na het plaatsen van dat artikel zouden anderen kunnen vinden dat we de Parochie te veel aandacht schenken.

Kulak (4)

Is het "Ware Leven" synoniem van "brossen, drinken en wippen", en kan de student... dat alleen in de "Echte Stad" (met hoofdletters alseblieft)? Kan het kartoenske Leven van deze karikatuur-"student" bovendien wel tot absolute norm worden verheven om het leven aan de kortrijkse kampus te minimaliseren, laat staan te ridiculiseren?

Hebben de Heren reporters er wel rekening mee gehouden dat de vergelijking tussen een kandidatuursuniel en de Leuvense mastodont helemaal niet opgaat, vooral als u heel goed weet dat de organisatie van het studentenleven hier in de "Echte Stad" hoofdzakelijk door ouderejaarsstudenten gedragen wordt? Het blijkt bovendien dat de sukkelars in het "Ware Leven" slechts kunnen kiezen tussen brossen en discipline (d.i. "braaf zijn", om het nog neutraal uit te drukken).

Ik kan me écht niet van de indruk ontdoen dat u naar de KULAK bent gestapt met de zelfgenoegzame vooringenomenheid van: "och God, z'n ier in da boerehat wok 'n uniekie nerehezt" (dat u juist Hollander Paardekooper bent gaan lastigvallen versterkt alleen mijn vermoedens). Is dit dan de journalistieke objectiviteit die een studentenblad met dergelijke allures als hoogste principes in z'n vaandel zou moeten voeren? Het ware jammere indien Veto zijn lezers alleen nog maar met spot zou kunnen boeien, het Iste dogma van de pers-deontologie grofweg met de voeten tredend. Maar ja, wie kan nu het best weten wat de KULAK als universiteit in werkelijkheid is: een ex-Kulakker (die zich in Leuven overigens geweldig goed voelt) of een student-journalist (?) die denkt dat zijn leventie hier het Ware leven is in de Echte Stad...

Jonathan Vandevoorde,

Iste lie Romaanse

Nvdr.:

Geef zelf het antwoord...

The social problem of ISOL An Apology to the Ghanaians

It is unfortunate — and even disheartening — that the report in the Isol Special Bulletin of Oct. 28 1986 entitled "Isol Bar: A Social Problem", (hereafter referred to as the newsletter) has been misunderstood. We believe that this misunderstanding is due to the fact that some statements (particularly the section entitled "The Ghanaian Problem") in the newsletter have been taken out of context, and have consequently been misinterpreted. As a result,

came about.

The Real Issue

It should be pointed out that several recently published articles on the Isol Bar Problem:

(1) misrepresent the problems of Isol and the attitude of Isol Members towards its problems by what they omit;

(2) fail to directly relay that Isol is faced with *social problem* — i.e., one that concerns not just Isol but the whole Belgian Society and its government;

(3) ignore the intention of the newsletter; and by focusing only on the surface of the issue, thereby distort the original message which reads thus, "From the outset it must be stated that the formidable facts surrounding the existence of Isol, are symptomatic of an urgent social problem requiring special attention and critical understanding more than anything else... It is not, however, the intention of this communiqué to blindly defend Isol nor to apologize for its poor image among students, but rather to present its present status and its problems from the point of view of the Isol executive committee. Thus we hope that in some way an understanding of it may eventually be followed by a dialogue that will lead to its solution." (p. 1)

Furthermore it should not be misconstrued that the Isol predicament is solely, or inherently a problem of foreigners in Belgium. Isol is aware of

its responsibility towards the community of foreigners in Leuven and thus it has taken the first step by formulating the problem and suggesting possible modes of action (cf. Proposals in the newsletter pp. 3-4). But nevertheless, the Isol newsletter makes it (explicitly and implicitly) clear that the Belgian Society itself is also responsible for this problem. Hence, the following statements from the newsletter must be stressed: "For good or for bad, this crisis affects us all in some way and it is consequently of great relevance to the entire academic community, and perhaps also to government authorities." (p. 1)... "We cannot solve the problem of providing refugees with an entertainment hall and beer garden. Certainly not at the expense of Isol and the community of foreign students. This is a problem of the Belgian immigration and social service authorities..." (p. 3)... "But one cannot be blind to the fact that these measures will not solve the larger social problem, particularly the inability of some minority groups to assimilate into our community. It is essential to understand this problem, and to search for realistic solutions." (p. 4).

Keeping all this in mind, we reiterate that the newsletter's main purpose was to inform the Leuven (academic) community that Isol is encountering a social problem far greater than it could possibly solve by itself. It was not the newsletter's intention to cast sweeping statements against any national group.

Isol Executive Committee

VVS en de regeringsmaatregelen

In de Veto van 16 oktober 1986 verscheen een vrije tribune van MLB waarin enige zaken over de Vereniging van Vlaamse Studenten en over mijzelf werden verteld. Graag had ik enige punten rechtgezet en verduidelijkt.

Het is zeker niet onze bedoeling om een polemiek met MLB te beginnen, maar toch dit. De Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) is een studentenvakbeweging die afdelingen heeft in verscheidene centra. De afdeling Leuven, die de laatste jaren weinig actief was, zal dit jaar een nieuwe impuls krijgen.

Waarom een studentenvakbeweging? Wel vinden dat er het één en ander fout loopt met ons onderwijsstelsel. Hoe komt het dat kinderen uit financieel minder gelege milieu ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs? De hoofdschuldige hiervan is de studiekost (o.a. het inschrijvingsgeld) die een belangrijke drempel vormt tot de toegang van het hoger onderwijs voor deze groep van mensen. Hieruit kunnen wij slechts één conclusie trekken, het onderwijs is dringend aan democratisering toe. Onder democratisering van het onderwijs verstaan wij: "aan iedereen het recht geven het onderwijs van zijn of haar keuze en begaafdheid te volgen zonder financiële of andere drempels". Nu valt het op dat deze regering de drempels steeds verhoogt en dit is voor ons onaanvaardbaar.

VVS voert strijd tegen de regeringsmaatregelen zoals de verhoging van het inschrijvingsgeld, de halvering van de toelagen aan de sociale sector, enz... Daarom heeft VVS opgeroepen voor de betoging van 16/10 en deden wij mee aan prikkaties. Maar ook op juridisch vlak werden er een aantal initiatieven genomen. Een voorbeeld. Samen met onze vrienden van het FEF (Fédération des Etudiants Francophones) hebben we klacht neergelegd bij de Raad van State in verband met het KB 434. Tot aan dit KB lag de bevoegdheid om het inschrijvingsgeld te bepalen bij de regering. Door dit volmachtsbesluit verschuift echter deze bevoegdheid naar de verschillende Raden van Beheer van de universiteiten. Deze beslissing kan echter wettelijk gezien niet met een volmachtsbesluit worden genomen. Volmachtsbesluiten kunnen enkel genomen worden wanneer ze een besparing, een directe opbrengst voor de schatkist betekenen. Dit is hier duidelijk niet het geval aangezien hier slechts sprake is van het overdragen van een bevoegdheid. Vandaar onze klacht

bij de Raad van State.

In de Vrije Tribune worden we door MLB aangepakt omwille van ons standpunt ten opzichte van de boycot van de inschrijvingen. Zoals iedereen wel weet werd er deze zomer door het NAK besloten om een totale inschrijvingsboycot uit te roepen. VVS heeft aan deze boycot niet willen meewerken. Een gevolg van deze boycot zou immers zijn dat juist die groep van mensen die wij als studentenvakbeweging willen verdedigen, nl. de studenten, het eerst de gevolgen van een dergelijke actie zouden ondergaan. Immers wie niet ingeschreven was voor 31 oktober kon problemen krijgen met het aanvragen van een studiebeurs, spaarabonnementen en andere voordelen verbonden aan de studentenkaart zouden ook op de helling komen te staan. De student zou dus eerst in het eigen vlees snijden. Hoeveel studenten zijn daartoe bereid en mogen we wel zoiets van hen verlangen?

Overigens stellen we ons ook vragen over de doeltreffendheid van een boycot. Laat ons niet vergeten dat enkel de VUB het inschrijvingsgeld op 10.000 houdt. De VUB nam hierbij integraal de redenering, zoals naar voor gebracht door Eric Goubin (vz. Sociale Raad VUB/VBS), over om haar beslissing te motiveren. Natuurlijk wensen we dit feit niet te misbruiken om deze overwinning volledig op onze naam te schrijven. Maar laat ons dan ook niet de redenering omkeren en de rol van VVS-VUB marginaliseren.

De voorbije acties en de gebrekkige coördinatie ervan op nationaal vlak hebben ons op VVS nog maar een deel van de grootschalige studententent protest maar een kans op succes heeft wanneer er een permanente nationale structuur bestaat, een echte nationale studentenvakbond. Op die manier kan men een offensieve strategie voor de democratisering van het onderwijs uitwerken en dat is ons doel.

Alles wijst erop dat de Vereniging van Vlaamse Studenten die permanente nationale studentenvakbond wordt.

Stefan Meeus
Nationaal voorzitter VVS

Veto plaatst geregeld bijdragen ingezonden door derden onder de noemer "Vrije Tribune". De auteurs zijn zelf verantwoordelijk voor de gepubliceerde tekst. Standpunten die in een Vrije Tribune worden ingenomen, zijn volledig voor rekening van de auteurs.

Zebrapadenactie Na regen komt zonneshijn

De besparingswoede in het onderwijs en de lakse houding van rektor Roger in deze kwestie beginnen sommige mensen onderhand vreselijk te enerveren. Daarom besloot het Regionaal Aktiekomitee (RAK) hier in Leuven, als opwarmertje voor de Nationale staking, tot een zebrapadenactie op woensdag 19 november.

Doorgaans zorgt zo'n zebrapadenactie wel voor de nodige ambiance: door het lamleggen van alle verkeer wordt zowat iedereen die dan de euvle moed heeft in het Leuvense met een auto rond te toeren binnen de kortste keren gewaar dat er iets op til is. Bovendien dwing je met deze actie vorm een groot publiek naar je grieven te luisteren. Woensdag waren er echter twee grote spelbrekers: God en de politie.

Nieuwe naam geen koerswijziging Loko voor democratisering

In de laatste fase van de onderhandelingen tussen de fakulteitskringen over de vorming van een nieuwe koepel stond enkel nog de naamswestie op de agenda. Zoals al eerder gemeld is het Loko geworden, voluit: Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. Toch was er bij die beslissing geen unanimiteit: enkele kringen opteerden nog voor de oude naam ASR. Ook het personeel van de ASR — dat nu het personeel van Loko werd — vreesde aanvankelijk voor de gevolgen van een naamsverandering.

Heel wat argumenten werden hiervoor aangehaald, niet in het minst argumenten van praktisch-ekonomische aard — zoals briefpapier en enveloppen met het logo van ASR die onbruikbaar werden —, maar ook en vooral argumenten van inhoudelijke aard. Het personeel stelde dat er inderdaad aan de ene kant wel sprake was van eerlijke mensen, bekommerd om de democratisering van het onderwijs en daarom ook voorstanders van een hereniging onder één koepel. Maar anderzijds bestond het gevaar dat bepaalde oneerlijke individuen met de naamsverandering de poorten voor een inhoudswijziging wilden openzetten, en op die manier een organisatie wilden uitschakelen die zich daadwerkelijk inzet voor de democratisering van het onderwijs. Het ASR-personeel en de vertegenwoordigers van de kringen die deze mening waren toegeedaan, hebben zich daarom tegen de naamsverandering verzet, net zoals ze zich destijds hebben verzet tegen de naamsverandering van Veto, het blad van de koepel. De kringen hebben toen beslist de naam Veto te behouden. Een democratische beslissing die op een gefundeerde argumentatie steunde (deze is onder andere terug te vinden in het extra-nummer

Voor eerst God. Onze Schepper is bijkbaar heilig overtuigd van de kristelijke inspiratie van het Sint-Annaplan, zodat Hij niet kan gedogen dat er hiertegen enige reaktie komt. Zijne Almacht besloot dus het kwaad uit te roeien met een middel dat in de historie zijn deugdelijkheid al had bewezen: een zondvloed. Door zijn toedoen stroomden bijgevolg ongehoorde hoeveelheden regen neer waardoor zonder twijfel vele aktievoerders-in-spe afgeschrikt werden. Een zestigtal moedigen — een flink aantal gezien het hondeweer — waagden het toch. Zijn toorn te trotseren en troepten samen op de Oude Markt. Een hart onder de riem voor het RAK was echter dat men onmogelijk kon gewagen van "het traditionele betogersklubje". Verschillende nieuwe gezichten maakten duidelijk dat er wel degelijk iets leeft onder de studenten, in weerwil van wat bepaalde rioollektuur ook moge beweren.

Tweede niet te onderschatten obstakel: de politie. Een tiental stoere

wetsdienars — met uitzondering van een stevig vrouwmens allemaal stevig besnord — hadden de opdracht gekregen iedere onregelmatigheid in de kiem te smoren. Met een sterk Leuvense aksent maakte de kommissaris ons diets dat hij geen enkele vorm van verkeershinder zou dulden, dat we eigenlijk allemaal stoute jongens waren, dat hij vanaf nu de enige baas was, en dat die baas absolute onderdanigheid eiste. De "aktie" zelf werd hierdoor min of meer ridicul gemaakt: een aantal studenten sjokte onder plotseling regen over de stedelijke zebrapaden, deelde doorweekte pamfletjes uit aan voorbij-

den immers nergens het verkeersreglement: ze wandelen netjes op het voetpad, wachten keurig voor een verkeerslicht en steken de straat over aan een zebrapad, helemaal zoals het hoort. Als er dan toevallig meerdere mensen een zebrapad langdurig gebruiken en er daardoor enige opstopping ontstaat, is het de taak van de politie om het verkeer te regelen, niet deze van de voetgangers om de zebrapaden te mijden.

Een uurtje later werd de aktie stopgezet: God had met zijn wolkbreuk een hoge opkomst verhindert en de politie met hun kinderachtig gedrag een echte aktie. Ga tegen zo'n

God steunt de
zyren.

gangers, terwijl de politie het nodig vond ons overal als verkeersbrigadiertjes te eskorteren. Men was zelfs zo vriendelijk de auto's even tegen te houden, of het verkeer een eindje om te leiden. Gewoon belachelijk.

Je kan je terloops afvragen waar zo'n vent het recht haalt om te dreigen met "harde maatregelen" tegen de aktievoerders. De studenten overtre-

keerde maar eens opboksen. Wat ze wel niet kunnen tegenhouden, en dat werd in de zebrapadenaktie weer eens aangetoond, is het blijvende ongehoogen van een ruim deel van het studentenvolk met de huidige onderwijsknoeihoel. Laat de staking daarvan een duidelijker teken zijn.

Walter Pauli

Kollokwium

vervolg van p. 1

streven naar rechtvaardige participatie-indexen, en heeft de universiteit de taak, ook naar het sekundair onderwijs toe, te blijven werken aan de democratisering. Voor de financiering van een echt democratisch onderwijsbeleid bleken de verschillende mogelijkheden op lange termijn (bv. een globale belastingshervorming of een herschikking van de staatsbegroting mits verleggen van de prioriteiten) het bepleiten waard. Zelfs Prof. De Lanooy, overwegend voorstander van korte termijnvisies, benadrukte het verontrustende feit, dat als niemand in België zou frauderen, eenieder slechts de helft zou moeten afdragen van wat hij nu aan belastingen betaalt.

Sociale zekerheid

Na het middagmaal — in het kader van 25 jaar sociale sektor verorberd in Alma II — hield Prof. Van Langendonck een uiteenzetting over de student en zijn sociaal zekerheidsstatuut, naar de resultaten van de gelijknamige denkgroep. Via een analyse van de rechtspositie van de student van vandaag in de diverse takken van het sociaal zekerheidsrecht, pleitte de denkgroep naar de toekomst toe voor een duidelijker en coherenter statuut: juridische zelfstandigheid van de student, een gelijk statuut voor alle verderstuderenden na het sekundair onderwijs, het verschaffen van een uitkering die dezelfde is als de uitkering die de jongere van de RVA ontvangt die zijn studies stopzet en zich als werkzoekende inschrijft. Konkreet is dit statuut geïnspireerd op dat van de ontvangers van een beroepsopleiding in het kader van de RVA.

Ook in deze denkgroepen kwam men duidelijk tot de konklusie dat de democratisering van het onderwijs moet verdergezet worden, en dat de huidige afbraak moet bestreden worden door konstruktieve voorstellen. De realiteit is echter hard. Dat bleek uit een evaluatie van 25 jaar sociale sektor door Prof. Bundervoet en M. Sys. Beiden vertrokken ze van een

bespreking van de wet van '60, die destijds de eerste wettelijke omkadering bood voor de uitbouw van een sociale sektor, die hier aan de KUL — ondanks vele gebreken — is uitgegroeid tot een lovenswaardige en degelijk functionerende sektor. Prof. Bundervoet betreurde de besparingswoede van de overheid, die de resultaten van 25 jaar hard werken in een handomdraai tracht teniet te doen, en wees op de belangrijke rol die de studenten en hun rechtlijnig principeel denken vooral nu kunnen spelen in het medebeheer en het voorvechten van een degelijke sociale sektor.

De kat van Coens

Intussen was de kabinetmedewerker van D. Coens, G. Monard, binnengeslopen. Hij kon nog net het kofereferaat van M. Sys beluisteren, dat o.i. — zij het in typisch Systeense stijl — perfect de hoofdtrekken weergaf van het op het kollokwium heersende gedachtegoed. Geheel het kollokwium stond in het teken van de democratisering van het onderwijs die door eenieder werd beschouwd als de hoeksteen voor een degelijk onderwijsbeleid. De verbittering van Sys t.a.v. het huidige beleid, dat de sociale sektor drastisch afbouw en studeren aan de unif meer en meer tot een privilege tracht te reduceren, lag volledig in de lijn van de konklusies die die studiedag door de denkgroepen waren geuit en verdedigd. Het antwoord van Monard — u leest dit elders in deze Veto — was dan ook gebaseerd op argumenten die in de loop van de dag al lang waren weerlegd of afgekeurd. Blijkbaar is het kabinet niet alleen blind door besparingswoede, maar tevens gewild doof voor konstruktieve alternatieven.

Maar goed. Globaal was het eigenlijke kollokwium (de ongefundeerde toespraken van Monard en Dilleman kunnen bezwaarlijk referaten genoemd worden), een geslaagde onderneming, een gedenkenwaardige huldag voor de democratisering van het onderwijs.

Geert Van Eekert

REDAKTIONEEL

Tevreden maar niet juichen

Nu de verzoeningsrondes tussen de Leuvense kringen afgerond zijn en geresulteerd hebben in een nieuwe koepel (Loko) met een nieuw elan, blijkt er een algemene tevredenheid te bestaan over deze recente ontwikkeling. Inderdaad: de hereniging van de Leuvense kringen binnen één overkoepelende studentenbeweging was een absolute noodzaak. De ervaring van twee jaar verdeeldheid heeft veel duidelijk gemaakt. Interne rivaliteit leidt tot verzwakking: de Akademische Overheid kon haar standpunten en haar politiek veel autonomer doordrukken omdat zij kon drijven op de onenigheid tussen KrUL en ASR. Dat probleem is nu opgelost.

In de wandelgangen heerst wat dat betreft een algemeen optimisme: aanhangers van de oude ASR-ideologie stellen tevreden vast dat Loko de Demokratisering van het Onderwijs in woorden en in daden blijft nastreven. En in ex-KrUL-kringen constateert men een groeiend engagement in de studentenbeweging: Romania schaar zich achter de vandaag (donderdag) georganiseerde staking en na een referendum onder de studenten kon ook VRG — traditioneel toch niet de meest aktieve fakulteit op dit gebied — meedoen. Er is een groeiende eensgezindheid omtrent de te voeren politiek, een politiek die niet geïnspireerd is op een zelfzuchtig triumfalisme, maar op een waardevol ideaal: wie voor Demokratisering van het Onderwijs ijvert, werkt niet in de eerste plaats voor zichzelf, maar wel voor diegenen die nu de financiële middelen niet hebben om aan de universiteit te komen studeren.

In dat opzicht is het zielig te moeten vaststellen dat bijvoorbeeld de Christendemokratische Studenten elk idealisme achterwege laten en alleen nog in staat zijn om zichzelf met veel vertoon tot "De Toekomst van de Maatschappij" uit te roepen. Intussen maakt men zich belachelijk met volkomen uit de lucht gegrepen aantijgingen tegen ASR en Loko.

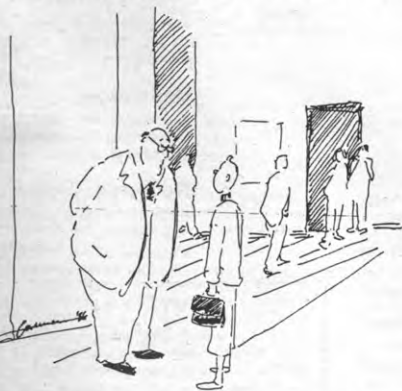
Loko heeft een bloefvolle start genomen. Maar één van de belangrijkste klippen ligt nog voor de boeg: de beslissing omtrent de besparingen is voor de zeer nabije toekomst. De studentenorganisaties worden daar zonder twijfel door getroffen, alleen is nog niet duidelijk hoe zwaar. Alles draait rond het onderscheid tussen "inspanningen vragen" en "een nekshot geven". Geen verstandig mens kan de Demokratisering van het Onderwijs het tweede toewensen.

ITECO

Iteco, een vormingscentrum voor ontwikkelingsamenwerking, organiseert van 5 tot 7 december een cursus *Analyse van macht en tegenmacht*. De deelnemers nemen de plaats in van een projectverantwoordelijke van een nieuw op te zetten project in de Sahel. Aan de hand van deze oefening bestuderen zij de socio-ekonomische realiteit van een derde wereld project. En van 12 tot 14 december organiseert dezelfde organisatie een cursus over *Vrouwen en aangepaste technologie in Azië*. Het is de bedoeling een forum te bieden aan vrouwen uit ontwikkelingslanden om hun situatie beter te leren kennen. De cursus richt zich in het bijzonder tot mensen die zich voorbereiden op een vertrek naar ontwikkelingslanden.

Prijs per weekend tussen 1150 en 2250 frank (afhankelijk van het inkomen). Meer informatie: Lakensestraat 76, Brussel (02/218.31.67). □

ONDER PROFESSOREN

Hoezo? een thesis over Hergé??

Al aan gedacht Denkgroep onderwijsvernieuwing

De KUL heeft met haar 24.000 studenten, haar 14 fakulteiten en instituten en haar o zo vele studierichtingen noodzakelijk-kerwijs een ingewikkelde structuur. Om die structuur en de werking van de universiteit toch een beetje overzichtelijk te houden, zijn er op alle verschillende niveaus tal van beleids-, bestuurs- en onderzoeksorganen ingeplant. Denk maar aan de Akademische Raad, de Interfakultaire Commissie voor de Aggregatie, de Fakulteits- en Departementsraden, de POC's en noem maar op. Maar, en dat mag voor al diegenen die de universiteit in de eerste plaats als een onderwijsinstelling beschouwen als een verrassing komen, geen enkel van die vele organen houdt zich uitsluitend en specifiek bezig met onderwijsproblemen in het algemeen. En toch is er nood aan een dergelijk orgaan. Dat mag althans worden afgeleid uit de meest recente besluiten van de Denkgroep Onderwijsvernieuwing.

De Denkgroep Onderwijsvernieuwing werd begin vorig akademiejaar geïnstalleerd als het zoveelste klubje van profren, WP'ers en studenten dat nu eens zou nagaan waar en op welke manier vernieuwingen in het universitaire onderwijs zouden kunnen worden doorgevoerd.

De overgang HOBUNIEF-Unief, het Kredietpuntensysteem, de studiebelasting en het eksamenstelsel zijn slechts enkele (de belangrijkste) van de punten die reeds behandeld werden of nog ter discussie staan. En met goed gevolg, zo lijkt het wel, want er werden al heel wat waardevolle ideeën geopperd en voorstellen geformuleerd. Maar de grote vraag die al als een schaduw over alle discussies had gezweefd, was of er nu met die suggesties ook daadwerkelijk iets zou gebeuren. Een logische vraag gezien het vrijblijvend karakter van de werking van de Denkgroep. Het antwoord erop werd onlangs door de Denkgroep zelf aangereikt, en wel in de vorm van een voorstel tot oprichting van een Onderwijsraad.

Beleidsorgaan

De Onderwijsraad zou het orgaan moeten worden waar alle problemen, voorstellen, initiatieven, bedenkingen die te maken hebben met onderwijs en onderwijsvernieuwing, en die opduiken in allerlei raden en commissies, worden besproken en geëvalueerd. Koördinatie en centralisatie lijken hier de sleutelwoorden te zijn. Het belang van de Onderwijsraad zou vooral in haar fakulteitsoverschrijdend karakter gezocht moeten worden. Zo zou ze uit het vaarwater van bestaande bevoegde instanties blijven hangen omdat ze niet onder de verantwoordelijkheid van één fakulteit of raad vallen,

kunnen aanpakken. Daartoe, en ook om redenen van efficiëntie, zou de Onderwijsraad moeten kunnen bogen op een hoog moreel en intellectueel gezag, gezag dat zal moeten groeien uit de samenstelling van de Raad. Wat die samenstelling betreft denkt men aan een beperkte vertegenwoordiging van academici, assistenten en studenten uit de verschillende groepen, aangevuld met enkele specialisten en de rektor die tevens als voorzitter zou fungeren.

Tenslotte zou de Onderwijsraad waar nodig moeten kunnen samenwerken met universitaire diensten als de Dienst Universitair Onderwijs, de Dienst voor Studie-advies en de Audio-visuele Dienst.

Of de Onderwijsraad, zoals voorgesteld door de leden van de Denkgroep Onderwijsvernieuwing er inderdaad in de nabije toekomst zal komen, hangt af van de beslissing van de Akademische Raad die er tijdens haar volgende vergadering zal over debatteren. Het lijkt er alvast op dat heel wat mensen er brood in zien. Niet in het minst van de kant van de studenten. De Onderwijsraad zou immers het orgaan kunnen worden waarlangs zij reeds lang geuite verzuchtingen en voorstellen t.a.v. de onderwijsversterking aan deze universiteit hard zouden kunnen maken. Een global beleid inzake studiebelasting bijvoorbeeld. Of de problematiek van de Derde Cyclus en de "boom" van Bijzondere Diploma's. De relatief grote stem die binnen de Onderwijsraad aan de studenten lijkt te zullen worden toebedeeld, is in die optiek een belangrijk element. Wij wachten dan ook met spanning de verdere ontwikkelingen af.

Rudy Lanssens

Het was lang geleden dat het Stuc nog eens 'last' had van een vol huis. Vorige week dinsdag was het nog eens zover. De reden: Blues, een dansvoorstelling van één of ander obskuur Nederlands kollektiefje. Het publiek werd vergast op een samenraapsel van citaten, allusies en andere vormen van artistieke diefstal. Het was lang geleden dat het Stuc nog eens echte troep gebracht had, dinsdag was het zover.

Een kollokwium met een appendix

Zoals je elders op deze bladzijden kunt lezen is het kollokwium van vorige vrijdag rond het sociaal-financieel statuut van de student zeker geslaagd te noemen. Let wel, alle referaten op het kollokwium zelf waren inhoudelijk sterk en leverden, op basis van een intensief voorafgaand studiewerk, een konstruktieve bijdrage tot de verdere discussie omtrent deze problematiek. Een appreciatie die, jammer genoeg, niet gelijklopend is voor de slottoespraken op het einde van de studiedag.

Om halfvijf stond een toespraak van minister Coens op het programma. Maar wegens eerder (?) gemaakte afspraken kon deze niet aanwezig zijn en werd hij vervangen door zijn kabinetschef, Georges Monard, die nogal vaker eens mag opdraaien voor de minder prettige opdrachten. Monard arriveerde pas 's namiddags, iets wat alleen maar kan betreurd worden.

Konstruktieve bijdrage?

Doordat de Coens-boy het merendeel van de referaten niet aanhoord had (hij had wel de informatiemap vooraf doorgenomen), stond zijn toespraak nogal los van het voorgaande. Meer nog, af en toe waagde Monard zich aan scherpe kritieken op uitspraken die tijdens de referaten helemaal niet naar voren gebracht waren (onder andere i.v.m. de wet van '60, onderhoudsgeld voor 80% fiscaal aftrekbaar...). Verder verdedigde Monard de regeringsfilosofie die pleit voor een grotere autonomie van de universitaire instellingen en dan direkt daaraan ge-

koppeld een forse besparing op de sociale toelagen en zelfs een afschaffing van bepaalde diensten (meer concreet vindt onder andere de medische dienst op het kabinet geen genade meer). Het op het kollokwium voorgestelde systeem van studiefinanciering, nl. studieloon, is intellectueel wel aantrekkelijk maar vertoont een gebrek aan realiteitszin. Tenslotte hield de kabinetschef een pleidooi voor volledige financiering van de sociale sector met de inschrijvingsgelden. Dat biedt volgens hem verschillende voordelen: gelijkshakeling HOBUNIEF, continuïteit in de sociale sector en een duidelijker begrip van de aanwending van de gelden.

Tijdens de discussie achteraf bleek dat zowat alle deelnemers aan het kollokwium (zowel van studentenzijde als van de kant van de professoren) het grondig oneens waren met deze "denk-oefening" van het onderwijskabinet. Professor Bundervoet stelde dat "het decentraliseren van de crisis, nl. meer autonomie met minder middelen, geen oplossing is". Verder betreurde hij "het feit dat het huidige regeringsbeleid inzake de sociale sector veelal gebaseerd is op vooroordelen waarbij de sfeer van dit ogenblik de sociale sector ziet als een overbodige luxe Nadat Raf Masschelein, voorzitter studentenvoorzieningen, kabinetschef Monard bedankt had voor zijn "konstruktieve bijdrage" beklom rektor Dillemans het spreekgestoelte voor zijn slottoespraak.

Energie bundelen

De rektor had veel woorden van lof voor de voorzitters van de verschillende denkgroepen die knap werk leverden. Wel jammer dat hij daarbij vergat de studenten te vernoemen, hoewel deze zeker ook, kwalitatief dan toch, bijdroegen tot het sukses. De sociale

sector heeft op 25 jaar tijd, aldus Dillemans, een goed uitgebouwd structuur en werking verwezenlijkt en moet haar opdracht blijven vervullen. Zowel de opleiding van jonge mensen als de research moeten gevrijwaard blijven van besparingen. In deze tijd van nood wil de akademische overheid "vriend" zijn van de student om samen aan de weg te timmeren. "Als we onze energie bundelen, dan denk ik dat het wel zal gaan." Hiermee schietste de rektor een (toekomstige) mogelijkheid van bereidheid om de sociale sector en de financiële situatie van de student (recht op totale vorming en een volwaardig socio-kultureel leven) blijvend uit te bouwen. Het meest aangewezen orgaan om dergelijk algemeen sociaal beleid uit te stippen, ook naar de regering toe, is de Raad voor Studentenvoorzieningen (RVS).

Van studentenzijde staat men niet afkerig tegenover dergelijke woorden, op voorwaarde dat ze dan ook hard gemaakt worden. Want de eerlijkheid gebiedt ons te zeggen dat de rektor in zijn toespraak wel pleit voor "opbouwende en alternatieve mogelijkheden" maar voor de rest boven de behandelde, concrete temata van het kollokwium uitzweeft. De studenten wijzen er dan ook op dat het kollokwium meer zin zou gehad hebben, indien er plaats was voor discussie. Een discussie, in de eerste plaats met de politieke overheid (vertegenwoordigd door kabinetschef Monard) én in dialoog met de akademische overheid (waarvan een duidelijke stellingname verwacht wordt). Pas dan kan er sprake zijn van "vriendschap tussen studenten en academische overheid om samen 'wakker' te zijn, verantwoordelijkheid te nemen en de uitdaging tegemoet te treden." Aan holle woorden hebben wij geen boodschap.

Geert Dhont

De unief gaat iets
doen aan onderwijs

Hoe dom!
We doen het
al 550 jaar
zonder

AD VALIAS

Dali

• Onthaalweekend Knokke-Heist. Vrijdag 29 nov. 20.30 u.

Eoos

• Bowling (Naamsstraat). Maandag 1 december en woensdag 3 december, 20.00 tot 22.00 u.

• Chinees entente (Tiensestraat Dynasty). Donderdag 27 nov.

Germania

• Vrij Podium voor De Morgen. Zondag 30 november. Fakbar L & W.

• Presidiumvergadering. Maandag 1 december, 20.00 u.

• Fakbartocht, georganiseerd door Axentis, Fakbar Katechetika, Huis der Rechten, Shrink, Peekaa,

Politica, Mercuur, De Stamper, Fakbar L & W. Dinsdag 2 december.

• Toneelabo: "Feuilleton II". Woensdag 3 december om 20.30 u. 'tStuc.

Historia

• Vierde Presidium. Donderdag 27 november, 20.00 u. In de praatkamer.

• Officiële sluiting van de oude en opening van de nieuwe permanente. Maandag 1 december om 16 u. In en rond L & W.

Katechetika

• Poëzieavond. Donderdag 27 november. In de fakbar.

Merkator

• Presidiumvergadering. Maandag 1 december. In 'tStuc.

• Dia-avond rond ekskursies. Dinsdag 2 december, 20.30 u. Asselberghszaal.

Kilo

• Kantus. Dinsdag 2 december om 21 uur. In De Ton.

• Viering van de 50ste stichtingsdatum. Galabal. Donderdag 18 december. In de Georges.

Pedagogie

• Westvlaamse avond met kwis. Donderdag 27 november, 21.00 u. In Peekaa.

Romania

• Parijsreis. Van vrijdag 5 tot zondag 7 december.

• Kaas & Wijnavond, kustfuif. Dinsdag 16 december. Broadway.

VTK

• Ski-Party. Donderdag 27 november. In zaal Georges. Inkom 60/70.

• Debat: Toekomst van de sociale sector van de KUL. Org. VTK, LBK, Wina. Woensdag 3 december om 20.00 u. In Aud. De Molen.

Recht op Antwoord

KULAK wederwoord

Is er nog journalistiek na Veto? Veto's reportage over de Kulak werd door ons aandachtig doorgezien. Wij vonden de schrijfstijl bij momenten erg amusant en stellen verheugd vast dat het sommigen onder U niet ontbreekt aan humoristische inspiratie. Helaas hebt U, varend onder een ludiek vaandel, een lading aan de man gebracht die onrecht doet aan de waarheid. Men moet begrijpen dat, buiten iedere stilistische optiek om, het doel van elke informatief-kritische persbijdrage een vorm van waarheidsgetrouw weergave moet zijn. Kolderjournalistiek bereikt pas dan zijn doel als U te doen hebt met een lezerspubliek dat vertrouwd is met het onderwerp. Wanneer er nu reeds bepaalde misverstanden of vooropzettingen bestaan tegenover de Kulak dan is het toch wel een dankbare taak dat wanbegrip uit de wereld te helpen. Het is zonder meer evident dat, wat U over onze campus verkondigt, er bij de niet-geïnteresserde lezer ingaat als als frambozenbier. Het jammer van de zaak is dat bovendien de hele desinformatie, die hiermee bereikt werd, duidelijk het resultaat is van een opzettelijke poging de feiten naar Uw hand te zetten.

Wat wij, in naam van de ganse Kulak-bevolking, aanklagen is de toon die alle artikelen overheerst. Als, bv., Professor Monballyu vertelt dat de studenten alles slikken, braaf-doelzinnig zijn enz. en hierbij duidelijk stelt dat zulks geldt voor alle doorsnee-studenten zowel in Kortrijk als in Leuven dan moet dit alsdusdanig weergegeven worden. Uw zin voor nuance kan onmogelijk zo geïrodeerd zijn dat U niet begrijpt dat precies dergelijke belangrijke nuances het juiste aroma weergeven van een bepaald interview. Wij gaan hier niet vitten over feiten, de Kulak heeft gebroken (ze wordt namelijk bevolkt door menselijke wezens), wat wij wel doen is duidelijk stellen dat U van de Kulak een beeld hebt gecreëerd dat met de beleeft werkelijkheid nauwelijks uitstaans heeft. Bijgevoelde richtingen we ons met deze bijdragen enkel tot diegenen die zich hebben geamuseerd met dergelijke Privee-journalistiek en aan allen die dezelfde vooringenomenheid propageren. Ook de niets-vermoedende Veto-lezer heeft een betere kennis van zaken verdient.

De Leuvense student zou een wild uitgangslaan moeten leiden. Hij is zich daar terdege van bewust en voelt zich derhalve moreel verplicht daartoe zijn steentje bij te dragen. Deze steen etaleert hij graag ostentatief bij iedere gelegenheid. Daar Leuven in tegenstelling tot Kortrijk, geen wijde weide-landschapten rond zich weet maar een welig tierende horeca-jungle doet bij ons de vraag rijzen of een Horeca-faculteit vooralsnog niet moet opgericht worden. U gedraagt zich volledig in de lijn van het beeld dat U zichzelf graag voorhangt als agnostici op studiegebied alsof slechts extreme randfenomenen al eens een cursus durven opslaan. De student zou bovendien kritisch moeten zijn. Wie een hond wil slaan vindt gauw een hond. Wat U kritisch durft te noemen draagt bij ons het etiket hypokrietisch. De Veto-redacteuren hebben zich duidelijk ontpopt tot de karikaturale tegenwoordigders van die traditie. Let wel, wij veralgemenen dergelijke vaststellingen zeker niet naar elke Leuvenaar. Laat dat vooral duidelijk zijn!

Tendentieus zijn lijkt Veto de meest opportunistische oplossing. Zo moet U (Veto en handlangers) zelf niet meer journalistiek en waarheidslevend denken en kunt U alles formuleren naar de tendens die U het nauwast aan het hart ligt: Flink uit de bek stinkende, journalistieke zelfbedreiging. Een blad als Veto, met zijn traditie, zou toch tenminste weet moeten hebben van de elementaire ongeschreven regels binnen de pers-deontologie.

U leeft in een stad die hoofdzakelijk door studenten bevolkt en gemaakt wordt. U denkt echter zonder afstand te nemen van Uw eigen levenswijze en Uw daaruit volgende gewoonten. U neemt met andere woorden U-zelf en Uw stad als norm voor anderen. Dat er

bepaalde verschillen zijn is duidelijk maar niettemin bent U noch min noch meer wat wij zijn: studenten aan de KUL.

Wij zien Uw journalistieke missie nog heel duidelijk rondslenteren hier in onze contreien. Wellicht hebt U zich onderweg naar hier gniffelend onderhouden, grapjes vertellend en plannend hoe U ons het best een oor kon naaien. U lijkt enigszins op een clubje Amerikaanse Middle-class toeristen die voor hun Europe-tour Diksmuide, Les Baux de Provence en Assisië hebben geselecteerd om vooral niet geconfronteerd te worden met een beeld dat te zeer verschillend zou zijn van hetgeen zij er zich graag van voorstellen.

Misschien hebt u vooraf reeds bedisseld welke foto's gemaakt, dienen te worden om Uw wishful thinking visueel kracht bij te zetten. U kon zich de hele klucht gemakkelijk bespaard hebben door het hele dossier op te maken vanuit uw redactie-stek.

Stelt U zich gewoon eens het volgende voor. Een studentendelegatie uit Harvard of Berkeley komt het Leuvense universiteitswereldje onder de loupe nemen. (Voor de eigen ontspanning en het entertainment in hun eigen krant). Zij zijn vanzelfsprekend De studententevengewoonders van De universiteit. Zij brengen een al dan niet geleid bezoek aan een van de vele studentenhomes aldaar (Van Pius en andere pausen). Zij houden een koffieklets met de rector of iemand anders uit de academische hiërarchie. Het interview met ene studentenprof aldaar wordt gewikt, gewogen, gedraaid, gekeerd en uitgezogen tot zij er enkel in terugvinden wat ze zelf waren komen zoeken. (zie hoger) Zij houden vervolgens een babbel met een prof van het kaliber P.C.P. die dan ook weer fungeert als het klankbord bij uitstek voor hun eigen eenzijdigheid. Beweringen als zou een studentenparochie daar het ontspanningsmonopolie in handen hebben gaan er vanzelfsprekend in als zoete koek zonder de minste informatieve feedback, goed wetende nochtans dat de eerste de beste aangeklampte student bij het horen van dergelijke ketterijen een spasme zou krijgen onder de schedelpan. Vervolgens worden de Studententevengewoonders met een ongehoorde flair geïnterviewd om vervolgens een slap afkooksel op te dienen van wat deze mensen daadwerkelijk realiseren en vertegenwoordigen. Na enkele uren barm-toerisme vertrekken zij dan zelfvoldaan naar huis alwaar zij bevredigd, hun real-journalistiek aan de man brengen.

Een opsomming van activiteiten hier op en rond de Kulak, opgezet door de verschillende Presidia, zou ongepast zijn. Wij kunnen U wel vertellen dat er een aanzienlijke activiteiten-agenda op de voet volgt is zonder twiffel altijd op de been. Het aanbod betreft alles wat leefbaar is met een duizendkoppig studenten-publiek en is daardoor beperkt maar anderzijds doelgerichter en in staat voortdurend, procentueel, veel studenten te mobiliseren. Jammer genoeg komt Uw reportage net nu de Kulakker in optimale conditie verkeert. Maar, niet getreurd, laten we stilaan afsluiten.

Kijk, U vindt het misschien heerlijk een kot te bewonen waar U 5000 fr. en meer afdoet voor comfort waar zelfs Vincent Van Gogh voor zou terugdeinzen. De Westvlaamse degelijkheid heeft er echter voor gezorgd dat men hier voor heel wat minder centen een woonst kan vinden waar men de luxe heeft van stromend water en enige verwarming in de winter. Dat dergelijke voorzieningen getroffen zijn door de universitaire overheid trekken wij ons niet aan. Het blijft mooi meegenomen. U zwanst over gemengde koten alsof dit voor U de ultieme must is. Voor ons is dit geen conditio daar wij oprechter zijn en daardoor minder progressief lijken. Wij hebben de sensatie, die het voor sommigen onder U blijkt te zijn op een gemengd kot te zitten, herleid tot zijn ware proporties en aldus ontdaan van z'n sexistische connotaties. Hier gaat men ofwel op een gemengd kot ofwel doet men dat niet, zonder daar een punt van te maken. Punt!

Als de Kulak op bepaalde punten minder volwassen blijkt te zijn, is dat enkel een gevolg van natuurlijke factoren. Dit is een kandidaturencampus en wij kunnen dus niet terugbuigen op lissers om de gemiddelde leeftijd van onze studenten mee te drijven. (Hoeveel Veto-medewerkers zijn kanners?) Eilaas?! De plaatsen waar U uit de bocht bent gevlogen zijn legio. De boom waaraan U nu nog kleeft is 'n voorbeeld van journalistieke dwaling geworden. Dat heeft echter ook zijn goede kanten. Wie zich immers het verleden niet niet herinnerd is er vaak toe gedwongen het nog eens mee te maken. (Opschrift in Dachau) Wanneer U voor de verandering eens een reportage zou willen brengen over de Kulak wapen U dan met wat elementaire zin voor werkelijkheid. Steek alvorens van leer te trekken eens de hand in eigen boezem en kruid Uw resultaat pas dan met de stilistische kruiden die U zelf verkriest. Westvlamingen zijn wel eens fijnprovers, begrijpt U.

Koen Dewulf
(redacteur van de
Kulak-periodiek)
Willem Stockman
(Algemeen praeses, voorzitter
van de faculteitskring)

N.v.d.r.

Het lijkt alsof uw probleem vooral een verschil van smaak betreft. Gedurende een eendelige scheldtrane beschuldigt u ons van Privee-journalistiek en uit de bek stinkende journalistieke zelfbedreiging. Woorden als tendentius, hypokrietisch, opportunisme, journalistieke dwaling enzovoort klinken mooi en vloeien gemakkelijk uit de pen. Maar heel de tijd heeft u het over stijl en nergens onderneemt u een serieuze poging om feiten te weerleggen.

Blijkbaar was u niet vertrouwd met Veto (of met enige andere vorm van kritische journalistiek) en de wijze waarop zij tewerk gaat. Wij hadden u misschien op voorhand al enkele Vetonummers moeten laten worden, zodat u met uw eigen ogen had kunnen vaststellen dat het verslag over de Kulak geen uitzondering was. Veto laat zich de les niet spellen en poogt steeds kritisch te zijn, zo ook in het verslag over de Kulak. Wij zijn niet naar Kortrijk gekomen met revanchistische bedoelingen, noch willen wij sensatiejournalistiek bedrijven of hetzeger de Kulak ten gronde richten. Wij hebben geschreven wat wij dachten dat er moest geschreven worden, alhoewel er omwille van plaatsgebrek artikels (De Kimpe) of stukken van artikels (Monballyu) zijn verdwenen.

Daarnaast is het voor ons een raadsel hoe u weet wat er in het interview met Monballyu is gezegd Blijkbaar bent u huilend naar de

studentenverantwoordelijke gestapt en hebt u uitleg gevraagd. Wel, u heeft het verkeerd begrepen. De kassette met het interview ligt voor beluistering klaar op het Veto-kantoor en als u wil kan u komen luisteren hoeveel er gewikt, gewogen, gedraaid, gekeerd en uitgezogen is.

Tenslotte willen wij u er op wijzen dat een kot in Leuven minder dan 5000 fr per maand kost en dat (drie-veerhoera) Veto 8 kanners onder haar medewerkers kent.

Wij hopen ook dat u de 100 Veto's die wij u (op uw vraag) wekelijks bezorgen, zal blijven verspreiden onder de studenten van de Kulak.

Leuven staakt

Donderdag 27 november staakt Leuven. Voor de tweede maal in nog geen vol jaar zijn verschillende faculteiten plat. Verschillende kringen hebben, meestal na een referendum, besloten om tot een staking over te gaan: Landbouwkring, Vlaams Rechtsgenootschap, Germania, Romania, Historia, Alfa, Klio, Eeos, Psychologische kring, Katechetika, Politika. In NFK (filosofie) en de Pedagogische kring zijn de discussies momenteel nog aan de gang. Vermeldenswaard is wel dat de kringen die besloten hebben de staking niet te steunen, dit vrijwel nergens door middel van een algemeen referendum gedaan hebben.

Het dagprogramma ziet er als volgt uit:
- voor- en namiddag: Algemeen staking. Iedereen wordt verwacht om de piketten aan z'n faculteit te vervoegen.
- 16.00 uur: Groot Zangfeest. Bijeenkomst op de trappen van het

VRG staakt mee

Het Nationaal Aktiekomitee roept alle kringen op tot het organiseren van een staking op 27 november. Daar de VRG-statuten stellen dat er maar tot een staking kan worden overgegaan na een referendum in die zin, organiseerde het presidium dit prompt.

Een opkomst van 250 studenten is statutair vereist om de stembusuitslag ook maar enige waarde te kunnen toekennen.

Op maandag 24 november was het dan zo ver: 721 rechtstudenenten brachten hun stem uit. 60,19% van de Valkbewoners (434) waren van oordeel dat het VRG een staking moet organiseren tegen de regeringsmaatregelen inzake het universitair onderwijs. 36,62% (264) stemden tegen, en 3,19% (23) onthielden zich.

Ook de Rechtsfaculteit laat van zich horen. (GC)

Pauskollege. Het gaat iets ludiek worden... Komen!

- aansluitend om 18.00 uur: meeting in Isol, met als onderwerpen de weerslag van de bezuinigingen op de sociale sektor, nepstatuten na de unief, numerus clausus.

Reden voor al deze "activiteitjes" is de kronische hardhoorigheid van zowel de academische als de nationale overheid, die alle moeite van de wereld hebben om bepaalde stemmen — vooral deze van de studenten — te verstaan.

Wat wordt er precies gevraagd? Geen enkele vorm van numerus clausus, geen verhoging noch indexering van de inschrijvingsgelden, geen halvering van de sociale toelagen (en dus goedkopere kamers, maaltijden, studentendokter, meer subsidies voor studententewerking e.d.), toereikende studebeurzen, gelijkshaking van het sociaal statuut van HOBUS-scholen met de universiteiten, ...

Walter Pauli

Oezo, U spreekt over taalproblemen aan de Kulak? Dan moet U eens met mij komen spreken. 't Is ik doe wel mijn best, maar 't is is heb toch nog steeds probleem met de "ske". Ik oop U heb daarvoor begrip, en voor al de rest ook...

(foto archief)

Leeft Vlaanderen?

Antwoorden van BRIGITTE RASKIN - MARC REYNEBEAU - JORIS NOTE - DANIEL ROBBRECHTS - JOHAN OP DE BEECK JOHAN WAMBACQ - RUDI LAERMANS - EDDY DANIELS - JOS GEYSLS - PIET PIRYNS - MARK SCHAEVERS en LUC HUYSE in

Een bewegend portret
Cultuur en politiek in Vlaanderen
160 blz., 448 fr. Uitgeverij Kritak

Het boek *Een bewegend portret* kost 448 fr. in de boekhandel. Maar wie zich nu abonneert op *De Nieuwe Maand*, Vlaanderen's toonaangevende politiek-culturele maandblad, krijgt het gratis!

□ Ik teken in op *De Nieuwe Maand* en stort 1200 fr. (10 nummers) op rek.nr. 001-0887002-13 van Kritak-tijdschriften, Leuven. Mijn abonnement gaat in een maand na betaling. Ik ontvang *Een bewegend portret* gratis.
□ Ik wens een gratis proefnummer van *DNM*

NAAM

ADRES

HANDTEKENING

Opsturen naar Uitgeverij Kritak,
Andreas Vesaliusstraat 1, 3000 Leuven

In de reeks "De Favorieten" was het op 5 november de beurt aan prof. dr. Arnold Burms, die kwam spreken over Jorge Luis Borges, de Argentijnse auteur die overleed in juni 1986.

Borges heeft zich sinds ongeveer 1940 in de literaire wereld een faam verwaard die tot dan toe geen enkel Zuidamerikaans auteur ten deel was gevallen. Hij wordt nu vaak in één adem genoemd met Nabokov en Gombrowicz, en hij is ondertussen ook ingelijfd in de canon van post-moderne heiligen. Vele ongewone trekjes hebben tot zijn succes bijgedragen: de relatieve beknoptheid van zijn oeuvre en zijn sobere schrijfstijl; zijn afkeer van literaire modes; zijn weigering om de meest populaire expressievormen te hanteren (de roman en het theater) ten voordele van de

De Favorieten: Burms over Borges Geen zin zonder onzin

nisatie, opgericht in de 17de eeuw. Het doel was de werkelijkheid te ontwerpen en te vervangen door de gekonstrueerde wereld Tlön. Door de idee van zo'n kosmische plot wordt Borges gefascineerd. Maar ook afgeschrikt: wat de mens zeker niet moet doen is zoeken naar de ultieme (goddelijke of menselijke) plot. Want dan staat hem hetzelfde lot te wachten als Nils Runeberg, de hoofdfiguur uit *Judas drie keer*. Die gaat ervan uit dat datgene wat we menen te weten over Judas, niet klopt. En uiteindelijk komt hij tot het inzicht dat Judas zelf een inkarnatie van God was. In de over-schilligheid waarmee iedereen op

beseft van mogelijke betekenisverschillen. In de trilling tussen die twee polen speelt zich elke ervaring van zin af, en het verabsoluteren van één van beide werkt vernietigend. De ene overdrijving (het zich vastklampen aan één enkel standpunt, één zinvol object, één betekenisconstructie) vinden we geïllustreerd in Borges' verhaal *De Zahir* waarin de ik-figuur tot het beseft komt dat hij door de Zahir volledig in beslag wordt genomen, dat al het andere voor hem zijn zin verliest, verbrokkelt. Een beseft dat tot verschrikking en waanzin leidt. Maar even vernietigend is het zien van de veelheid, de weigering of onmacht om een standpunt in te nemen, het door elkaar wemelen van betekenissen, het aanschouwen van "de Aleph". Ook dat leidt tot verschrikking.

passief vergeten, wel een "aktieve Vergesselijkheid" zoals Nietzsche die zag: de bewaamheid om iets van je af te zetten zonder daarbij jezelf af te stempelen, te verdoeven. Vergetelheid als een selectiemechanisme, om een weg te vinden in de wirwar van indrukken die onze zintuigen kunnen opnemen. Want wie een onverbidde geheugen heeft zoals Ireneo Funes (een beklagenswaardige held van Borges) kan niets vergeten, maar kan dan ook niet abstraheren, niet generaliseren, niet denken. Elk object verwijst voor hem naar een ander object, elk idee werpt hem voort naar een ander idee. Niet kunnen vergeten is een ongeloflijk vreed lof. Want een herinnering kan maar gelukkig zijn dankzij vergetelheid. Of zoals Borges het uitdrukt in *Bezit van het voorbij* (uit de bundel *De Gezwoenen*): "Er zijn geen andere paradijzen dan verloren paradijzen."

De enige oplossing bestaat in een zekere vergetelheid, maar dan geen

En daarmee raken we aan wat volgens

Burms essentieel is bij Borges: de weemoed om het vergankelijke, als een vorm van verzoening met de werkelijkheid.

De asse en de roos

"Zijn verhalen, parabels en gedichten vertolken het verlangen naar een fantastische, vreemde wereld waarvan we af en toe een glimp menen op te vangen. Het meest opmerkelijke is dat Borges dit verlangen niet alleen oproept, maar ook afwijst en laat overgaan in een poëtisch gekleurde aanvaarding van de gewone realiteit." Het beseft van de vergankelijkheid zou tot bitterheid kunnen leiden, maar "zelfs al is bitterheid het einde, dan moeten we ons er nog niet naar toe haasten. Het is zelfs een schone plicht ons in te beelden dat er een orde is, een labyrint en een draad" (aldus Borges). Het is een schone plicht te geloven dat uit het "bijna niets meer", uit de as, misschien een mirakuleuze roos, een *Roos van Paracelsus*, kan verrijzen.

Raf Pauwels

Arnold Burms, Leuven's meest geliefde filosoof over één van zijn lievelingen, Jorge Borges, een man die als twee druppels water lijkt op één van de Somers en die Veto deze week aan het woord liet. (foto Jeroen Revalk)

poëzie, het essay, het verhaal; zijn afwijzing van politieke, ideologische of religieuze gebondenheid en zijn wil om niets anders dan een schrijver te zijn; een subtiele mengeling van humor en eruditie; een intellectueel kosmopolitisme; en bovenal de "fantastiek" in zijn werken.

De lezing werd gepresenteerd als een "fiktie", een verhaal over Borges als auteur van een aantal ideeën die Burms nauw aan het hart liggen. Zodat je als toehoorder doorheen de lezing over zijn "Favoriet" ook (vooral) een beeld kreeg van Burms' manier van denken. De sporen van het dekonstruktieve denken en van Heideggers opvatting van een nieuw soort denken als een oefening in verwondering en aandacht, waren duidelijk te herkennen in de grote thema's waaraan Burms zijn verhaal opbouwde: de idee van een gesloten, allesomvattend betekenisstelsel; het open betekenisstelsel, de eindeloze combinatie van betekenissen; de doffe berusting tegenover betekenisloosheid (gesymboliseerd door de asse); het onverwachte van een mirakel, van de verwondering, van de ervaring van zin (gesymboliseerd door de roos).

Gesloten betekenisstelselen

Borges is wellicht het best bekend om de vele manieren waarop hij in zijn werk gestalte geeft aan een alomvattend betekenisstelsel. Zo is de "Aleph" (uit het gelijknamige verhaal) een schitterende sfeer van enkele centimeters doorsnede, waarin het hele universum weerspiegeld wordt, waarin alle mogelijke betekenissen door elkaar wemelen, "de plaats waar zonder in elkaar over te lopen alle plaatsen van de wereld samenkomen, vanuit alle hoeken gezien", of: de ultieme betekenisvolheid. Het verlangen van de mens om een eigen werkelijkheid te konstrueren die betekenisvol, geordend, doorgankelijk zou zijn (het verlangen naar een totalitair systeem?) vormt het hoofdthema van *Tlön, Uqbar, Orbis Tertius*. Tlön is de wereld die tot in de details werd bedacht door een geheime orga-

stelling reageert, voelt Nils Runeberg "een bijna wonderlijke bevestiging. God beval die onverschilligheid; God wilde niet dat zijn verschrikkelijk geheim op aarde richtbaar zou worden. Runeberg begreep dat het uur niet gekomen was. Hij voelde dat oude goddelijke vervloekingen zich boven hem samenbundelden; (...) welke eindeloze straf zou de zijne zijn omdat hij de verschrikkelijke naam van God had ontdekt en verbreid? Dronken van slapeloosheid en duizelingwekkende dialectiek, 'dwaalde Nils Runeberg door de straten van Malmö, en smeekte luidkeels dat hem de gunst zou ten deel vallen om met de Verlosser deel te hebben aan de Hel."

Open betekenisstelselen

Een tweede grote idee die Burms naar voren haalde uit Borges' werk, is de ze van een "open betekenisstelsel", van de eindeloze combineerbaarheid van betekenissen, van de oncontroleerbaarheid van betekenisverschuivingen: de bedoeling die in onze woorden ligt, kan altijd verdraaid worden. Parafraze, citaat, pastiche, ... woorden komen in een andere context terecht, worden in de buurt gebracht van andere woorden waarmee ze geen uitspraak leken te hebben. Die parafrazebaarheid, herhaalbaarheid of "iterabiliteit" is volgens Derrida het risico dat elke betekenisconstructie zowel bedreigt als mogelijk maakt. Het is de mogelijkheid van een misverstand die het niet alleen nodig, maar ook waardevol en zinvol maakt om te proberen elkaar te verstaan. Er is m.a.w. geen betekenisconstructie zonder dekonstruktie, geen betovering zonder ontluistering, geen zin zonder onzin.

Wanneer ons verlangen om een bepaald object is gericht, is het dat vanuit een (noodzakelijke) spanningsrelatie tussen twee krachten: onze aandacht voor dat object omdat het enerzijds op zichzelf waardevol lijkt, en omdat het anderzijds tegelijk naar "al het andere" verwijst. Of anders uitgedrukt: de aandacht voor (of het verlangen naar) een "onbeoedelde" betekenis, is onmogelijk zonder het

"Spatial Freeway" Julie West en epigonen

Bij de volledige abstracte dans van de Canadese Julie West voel je pas het verschil tussen het medium taal en het medium dans. In *ABC en Spatial Freeway* (maandag en dinsdag in de Stadsschouwburg), danst ze solo en in groep, op een manier die je maar zelden te zien krijgt.

De in totaal tachtig minuten dans gaan nergens over, maar laten wel een diepe indruk na; vooral Julie West solo dan, want als ze met vijf op één podium gaan dansen zoals West, gaat het je wel even schemeren voor de ogen.

Toen West een dikke maand geleden bij Johan Thielemans op schoot zat, kon je het al horen: dit mens neemt de dans *au sérieux*, en probeert alles theoretisch te verantwoorden. Ook *ABC*, 3 soli, samen goed voor een klein uur dans. Om dit werk samen te rapen stelde West een alfabet op van alles, maar dan ook alles wat dans voor haar betekent (bewegingen, het lichaam, klassieke passen, enzovoort). In eerste instantie werd er geïmproviseerd met dat alfabet, tot de voorstelling werd wat ze is.

En da's bepaald indrukwekkend. Als Julie West op het podium verschijnt, wordt je stil: ze is groot en mooi, en haar "kop" zegt dat ze weet wat ze wil — een beetje zoals Karol Armitage vorig jaar op het Klapstuk. De choreografie zelf is een collage van bewegingen, meestal snel en heftig vanuit het "centrum", soms ook plechtig en gestilleerd. Soms duiken er flitsen van emoties op — ontredde, haat, vertederend — nu en dan zie je een verwijzing naar een klassieke balletpose, soms denk je een gebaar te herkennen, of iets Oosters te zien. Maar het gros van de bewegingen is zuivere vorm, zonder inhoud. Niet beschrijfbaar, maar fascinerend om te bekijken.

Het grote podium wordt bijna te klein voor de energiek bewegende West in het eerste deel van *ABC*, maar daarna gaat het er even rustiger aan toe: ze speelt met de verschillende evenwichtspunten van haar lichaam en toont daarbij haar kracht en vakmanschap. Spots bakenen de dansruimte af, en op het einde lijkt er een soort "inzicht" bereikt te zijn. Het derde deel van *West ABC* keert terug naar deel I: chaos in de bewegingen en de muziek (synthesizerspel met zware bassen erin), en weer datzelfde spel met het concrete en het abstracte.

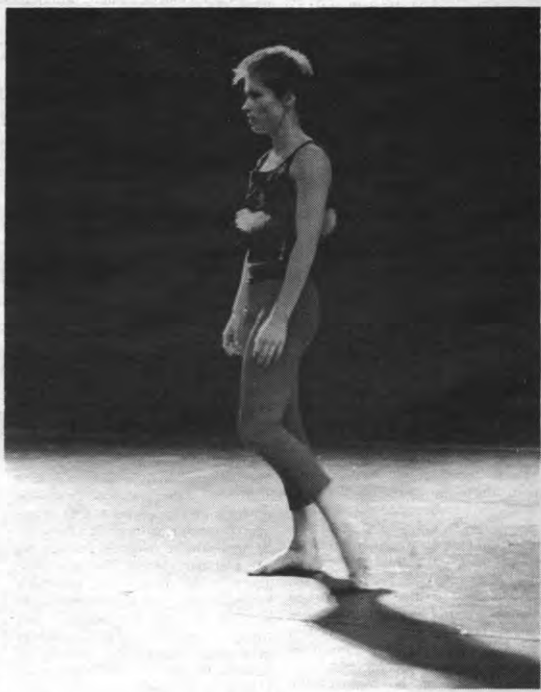
Na de pauze volgt de creatie *Spatial Freeway*, het resultaat van een uniek dansexperiment. Gedurende een paar maanden heeft West in Antwerpen met vijf in België werkzame danseressen samengewerkt om deze choreografie uit te werken. Proef even mee van de programmabrochure: *Julie West maakt gebruik van het onevenwicht, het momentum van het zich verplaatsende lichaamsgewicht, de grafiënerheid van de krachtimpulsen die de menselijke gedaanten vorm geven doorheen de choreografische ruimten, de creatie van muzikale ritmes door de samenvoeging van steeds veranderende krachtvectoren die spontaan worden voortgebracht door een openstaand en transparant lichaam. Door het intuïtief inspelen op hogere krachten verandert de beweging van het lichaam in de DANS VAN DE RECHTSE HEMISFEER.*

Voilà: het resultaat is een mengelmoe van bewegingen, één enkele keer synchroon, maar meestal chaotisch uitgevoerd. Je ziet vijf — of vier (in Brussel was al één van de dansers afgevallen) — klonen van Julie West heel erg hun best doen om net zoals West te bewegen. Het jammer is dat ze lang zo goed niet zijn, en dat je de perfectie van West wel voortdurend benadert maar nooit geëvenaard ziet.

Veel choreografie in de enge zin van het woord is er niet. Willekeur heeft namelijk de opeenvolging van de bewegingen bepaald, en veel meer dan een klunne levert dat niet op. De kostumes leken me schreuwelijk, maar na de voorstelling hoorde ik iemand zeggen dat ze nog nooit "zukke éénéénigé pakkies" gezien had... Het slot van de voorstelling is een soort aanval op het publiek: een voor een komen de dames vervaarlijk zwaaiend en schoppend op de rand van het podium staan, en daarna gaat gewoon het licht uit. Gedaan.

Spatial Freeway leek me meer het voorprogramma van *West ABC*, en zeker niet de bekroning van haar principe van de "zuivere beweging".

Koen Van Muylem
ABC en Spatial Freeway zijn op 1 en 2 december te zien in de Stadsschouwburg, Kaarten à 300/350 fr.

Julie West, op uitnodiging van de vzw Danspromotie volgende week twee dagen te gast in Leuven. Of, hoe de zuivere abstractie toch niet vervalt in zielloosheid. (foto Koen Van Muylem)

Opera en Film

Van Mozart tot Fellini

Op het moment dat het Brusselse Muntplein nog nazindert van de feestelijkheden ter gelegenheid van de heropening van de Muntscouwburg, programmeren 't Stuc, De Andere Film en Cultureel Centrum 'Romaanse Poort' 15 films onder de titel *Opera en Film*. Dit artikel is geen poging tot het onderzoeken van de raakpunten of het duiden van de verschillen tussen opera en film. Het biedt hoofdzakelijk een overzicht van de geprogrammeerde films zodat je een leukere filmaaltijd kan samenstellen uit de kopieuzes lijst van films.

Dat opera en film twee totaal verschillende kunstvormen zijn, is herhaaldelijk beweerd. Ik laat het aan de voor- en tegenstanders over om deze stelling al dan niet hard te maken, al denk ik dat de waarheid in het midden ligt (vormt niet alles één kunst?). Wel pretenderen zowel opera- als filmfijhebbers dat de hunne een totale kunst is. Voor de opera deed Richard Wagner dit reeds in de vorige eeuw. Hij definieerde opera als een *Gesamtkunstwerk*, het samengaan van theater, dans, muziek en literatuur. In ons land is, wat de film betreft, kritikus Ivo Nelissen één van de bekendste aanhangers van deze totaaltheorie. In 1977 publiceerde hij in het filmtijdschrift *Film en Televisie* een tiendelige reeks onder de titel *Film als syntese*. Film was voor hem de syntese van toneel, bouwkunst, beeldhouwkunst, grafische kunst, mime, muziek, poëzie en roman. Tot zover dit aperitiefje.

Opera's

Zoals het ook een opera past, word deze reeks indrukwekkend ingezet. De eerste dag (maandag 1 december) staat een eerste film van Hans-Jürgen Syberberg op het programma: de meer dan vier uur durende verfilming van een opera van Wagner, *Parsifal* (1982, 252 min.). Syberberg volgt niet letterlijk de opera; hij geeft er zijn eigen visie op, gekruist met psychoanalytische kenmerken. Maar Wagners einddoel heeft hij behouden: het uitzuiveren van de magie van de myte. Syberberg is met nog een andere Wagner-verfilming aanwezig: *Ludwig, requiem für einen Jungfräulichen König* (1972, 145 min.). Ludwig II, koning van Beieren, was een groot bewonderaar van Wagner. Zijn kastelen liet hij bouwen geïnspireerd op de dekors van Wagner. Voor de kineast is Ludwig vooral iemand die een paradijs op aarde verlangt — dat doen we trouwens allemaal — maar dan wel op een erg bizarre wijze. Ook de verfilming is ongewoon: zij is gewild artificeel, door Eric de Kuyper als *nieuwe teatraliteit* omschreven. In de tweede helft van de film slaat de stijl plots om en worden we overspoeld door een verbluffende stroom van onverwachte, lyrische beelden. De film is een eigengereide interpretatie van twee mytes, Wagner en Ludwig II.

Maestro Luchino Visconti is aanwezig met *Senso* (1954, 123 min.). Visconti is één der grote Italiaanse neo-realisten, maar deze Verdi-verfilming is z'n breuk met het neo-realisme. In het door Oostenrijks bezette Venetië wordt gravin Livia Serpieri, nicht van een kopstuk van de weerstand, de minnares van de Oostenrijkse luitenant Franz Mahler. Uit liefde voor hem pleegt ze verraad, tot ze hem verkiest als deserteer. *Senso* heeft een heel bijzondere kleuring: okergele, rode en groene kleuren beheersen de film. Nog een tweede film in deze reeks heeft een opera van Verdi als basis: *La Traviata* (1974, 79 min.). Het betreft hier niet de letterlijke verfilming van Zeffirelli, maar een aangepaste versie van Bockmayer, een Keulse underground-filmer. La traviata is niet meer een courtesane (zoals bij Zeffirelli en Verdi), maar heeft de leiding over een massagesalon. Al de personages worden vertolkt door acteurs, wat de film een ekstra, komisch kachet dient te geven.

Naast Giuseppe Verdi en Richard Wagner zijn twee andere befaamde componisten aanwezig: Wolfgang Amadeus Mozart (Wolfe voor de vrienden) en Jacques Offenbach. De encensering van Mozarts *Don Giovanni* in de Munt (1984) is door André Delvaux als basis gebruikt om een rondritje door België te maken. In *Babel Opera* (1985, 95 min.), want zo heet de film, volgen we François die Don Giovanni in natuurlijke dekors wil regisseren. Hij onderneemt een zoektocht door België om geschikte plekken voor de opvoering te zoeken. Dit wordt vermengd met beelden van

de voorbereidingen repetities van Don Giovanni in de Munt.

Offenbach is vooral bekend geworden dankzij zijn operettes. Vlak voor z'n dood voltooide hij zijn enige opera, *Les Contes d'Hoffmann*. Michael Pöwer en Emeric Pressburger verfilmden deze opera in 1950. *The Tales of Hoffmann* (1950, 124 min.) past niet in de commerciële en traditionele opera-verfilming van die tijd. Meer nog, zij valt te omschrijven als avant-garde (voor de jaren vijftig). In 1928 schreef Bertold Brecht *Die Dreigroschen Oper*, een toneelstuk gebaseerd op John Gay's opera *Beggar's Opera*, wat op zich een parodie was op de Italiaanse opera's van die tijd (18de eeuw). De verfilming van Brechts toneelstuk levert *Die Dreigroschenoper* (1931, 124 min.) op. De laatste echte opera-verfilming is *Moses und Aron* (1975, 105 min.), het alomgekende verhaal van de Joodse bannelingen die Moses en Aron afvallen om het gouden kalf te aanbidden. Van de muziek werd alleen het orkestrale deel op voorhand opgenomen. Al het overige werd 'live' in het antieke openluchttheater Alba Fucese (Italië) op band en op pellicule vastgelegd.

Maria Malibran

Aan de legendarische operazangeres Maria Malibran worden twee films gewijd. De eerste draagt de erg toepasselijke titel *Maria Malibran* (1983, 50 min.) en is van de hand van Michel Jakar. De projectie wordt voorafgegaan door een gesprek met de kineast over de zangeres en het verfilmen van opera. De tweede film is *Der Tod der Maria Malibran* (1971, 104 min.) van Werner Schroeter. Maria Malibran werd omwille van haar talent reeds op zeer jonge leeftijd door het publiek opgeëist waardoor ze zichzelf uitputte. Ze stierf na een opvoering, 'helemaal kapot' als het ware.

Casta Diva (1982, 105 min.) van Eric de Kuyper bestudeert in achtien afzonderlijke, statisch gefilmde scènes de gebaren, bewegingen en het gedrag van mannen. Mannen die gekonfronteerd worden met hun eigen lichamen en lichamelijkeheid. De film bezit associaties met de stomme film en met de avant-gardisten Andy Warhol en Chantal Akkerman. *Metropolis* (1926, 95 min.) van Fritz Lang kwam vorig jaar weer in de belangstelling door de herwerking van de originele kopie door Giorgio Moroder. Het scenario, van de hand van Langs vrouw, is nogal ongeloofwaardig: een plat futuristisch verhaalje rond de donkere kanten van de maatschappij. Wat deze film zo indrukwekkend maakt is de akterprestatie van Brigitte Helm en vooral de vormgeving. Deze film zal begeleid worden door een pianist.

E Fellini va

Ella Katappa (1969, 131 min.) betekent 'letterlijk "verstrooide beelden"'. De film is dan ook een samenraapsel van losse scènes, de een al wat indrukwekkender dan de ander, een collage uit mythologie, opera, muziektheater en variëteë-theater. De muziek bevat aria's: uit klassieke opera's, operette- en musical-melodieën en popsongs. Fellini daarentegen blijft in *E la nave va* (1983, 128 min.) op het klassieke pad. Rossini, Verdi, Saint-Saëns, Strauss en Debussy. Aan de vooravond van WO I maakt de oceanostomer *Gloria* N een vreemde tocht. De as van de overleden operazangeres Edmea Tetua zal in het gezelschap van vrienden in zee gestrooid worden. In deze film tracht Fellini met het beeld te spelen en schenkt (?) ons een reflectie op zijn manier van Filmen op z'n fantasieën en op de esthetiek van het beeld.

Numer vijftien in de reeks films is *L'année dernière à Marienbad* (1961, 130 min.) van Alain Resnais. In een barok hotel in Beieren probeert een man een gaste te overtuigen dat ze een jaar eerder een liefdesverhouding met hem had. Ze zegt zich noch hem, noch

de details die hij vertelt, te herinneren. Toch laat ze zich steeds meer doorringen van die aangepaste herinneringen en van de belofte die ze toen zo gedaan hebben. In deze beroemde en uiterst omstreden film bewegen de acteurs als gemanipuleerde slaapwandelaars. Hij is de volmaakte syntese van droom en werkelijkheid.

Donderdag elf december is er een debat over opera en film met onder andere Gerard Mortier, Eric de Kuyper, Herman van Eyck en Johan Thielemans. Alle filmvertoningen vinden plaats in de Vlaamse Leergangen, Boekhandelstraat (achter het stadhuis, op de hoek van de Muntstraat). Inkom: 100/80 (Stuc, DAF, CJP, +3-pas). Abonnement (5 films): 450/350 (met vermindering).

Christophe Verbiest

Fellini's *E la nave va*, een reflectie op de esthetiek van het beeld. Maar zou niet elke film dat moeten zijn.

Op bezoek bij de zieleknijpers

De Shrink? Nooit van gehoord, of wel al van gehoord, maar geen idee waar dat wel zou kunnen zijn? Dat is niet helemaal te verwonderen. Het kafee der psychologen ligt immers verborgen in een diepe, duistere parkeergarage in de Tieneststraat. Uw twee dappere dorstige Veto-redacteuren togen naar dit derde kringkafé in de — nog lange — rij. Op een doordeweekse dag troffen wij daar maar liefst drie beheerders aan die ons bereidwillig te woord stonden: Frank Itebeke, Koen de Vos en David Robrecht.

Ieder kringkafé heeft een geschiedenis. Zo ook dit oord. Heel lang geleden moeten de psychologen ooit een "Psychootje" gehad hebben, dat later een "Neuroosje" werd. Het Neuroosje was gelegen in de Mechelsestraat, u weet wel één van de vele Leuvense winkelstraten, tot het in februari 1984 werd opgedoekt. Wanbeheer en te hoge huurprijs luidde de aanklacht. De rest van dat akademiejaar deed men het dan maar zonder fakbar, en werd de "Teut" op de Oude Markt tot verzamelaarsplaats uitgeroepen. De nieuwe would-be beheerders van het jaar 84-'85 erfdien enkel een kwart miljoen schulden. Dankzij hun onverdroten inspanningen verkregen zij van de Unief en de brouwerij een renteloze lening, met als enige waarborg voor de

terugbetaling hun vijfjarig beleid. Door bemiddeling van de preses en dekaan Dooek verkregen zij ook nog van de universiteit dat de parkeergarage met bijbehorende fietsenstallingen in de Tieneststraat voor een gedeelte omgebouwd werden tot een nieuwe fakbar. Daarbovenop vraagt de KUL hen geen huurgeld totdat de oude schulden afbetaald zijn.

Mei '87 belooft een feestmaand te worden in de Shrink, want dan zullen die bewuste schulden afbetaald geraakt zijn. Vooral dank zij de vrij unieke opvatting van de beheerraad was zo iets mogelijk. De beheerraad bestaat uit 8 studenten die zich er toe verbonden hebben vijf jaar het kringkafé te zullen gaan leiden. Daardoor heeft de Shrink een daadwerkelijk lange-termijn-beleid. Voor de opvolging wordt door de leden van de beheerraad gezorgd.

Bij de psychologen vormen de kring en het kafee een vzw, maar hun werking is gescheiden. Wel is er een wederzijdse informatieplicht, maar er is ook meer dan dat. Zo deed de kring de Shrink een kasregister kado, en is de fakbar traditioneel de laatste post bij de Iste kan zoektocht. Van enige concurrentie tussen kring en kafee valt eigenlijk niet te spreken. Zelfs de fuiven van het kafee worden in de Shrink zelf gegeven door de beheerders er van uit gaan dat fuiven organiseren nu eenmaal niet tot hun taken behoort.

Eigenzinnig

70 procent van de psychologen bezoeken geregeld de Shrink, wat dan

ook maakt dat vier vijftenden van het klienteel uit die fakulteit afkomstig is. Als we de beheerders mogen geloven schrikken ze de overige 30 procent enkel af door hun eigenzinnige stijl en inrichting (ga hun originele muurschilderingen maar eens bekijken). Toch wil de Shrink meedraaien in het circuit en er een eigen pluralistische stijl op na houden, weze het maar doordat de tappers vrij de muziekkeuze bepalen.

Voor het entertainment kan men ook steeds in het kringkafé terecht: elke donderdagavond is er een thema-avond, het regelmatig weerkerende 'happy hour' waarin de pintjes 15 frank moeten kosten, de TV die enkel voetbal kent, en uiteraard de vaste amusementsspele.

Blijft dan nog de vraag waar al de winsten heenvloeden. De Shrink is wel degelijk een rendabel kafee. De tappers ontvangen voor hun werk van barmhartigheid een tapkaart ter waarde van 350 frank die enkel ter plaatse in bier kan worden omgezet. Voor het overige gaan alle lieve centjes naar de schuldeisers van het Neuroosje.

Alvorens lichtjes beneveld kotwaarts te togen vroegen wij onze welwillende informanten nog wat in jodnaam "shrink" wel mocht betekenen: een "headshrinker" staat in de Verenigde Staten voor zowat alles wat iet of wat met een psycholoog te maken heeft, maar simpele zielen zoals wij mogen het gerust bij een "zieleknijper" houden.

Geert Coene
Jan Huysse

De Shrink: een aangepaste sfeer om even de ziel bloot te leggen.

(foto Peter Vermeiren)

Zwart werk in de horeka

vervolg van p. 1

twee uren per dag werkt, moet de werkgever geen RSZ (een solidariteitsafhouding op het loon, 2/3 zijn ten laste van de werkgever) betalen. Zo'n werknemers zijn erg "goedkope" werkkrachten, maar die mensen zijn met absoluut niets in orde, geen arbeidsongevallenverzekering, geen pensioen, niets gewoon.

«Wettelijk gezien moet er ook in kafees een arbeidsreglement zijn, dat dan bij inspectie moet getoond worden. Daarin moet het begin- en einduur van de werkdagen genoteerd zijn, bij voltijdse zowel als deeltijdse werkkrachten. Bij deeltijdse moet dat zelfs "nominatief" gebeuren: per werknemer moet je de dagen en uren kunnen zien wanneer hij of zij werkt. Deeltijdse — ook zij die minder dan twee uren per dag werken — moeten ook steeds een schriftelijke arbeids-overeenkomst hebben.»

«Verder heb je ook vaak "garçons" die met een zelfstandige-status werken — wat absoluut niet kan — maar dat is voor studenten niet zo belangrijk.»

Solidariteit

Veto: Stel dat je vaststelt dat er iemand in zo'n kafee ingeschreven is voor twee uren, en er in werkelijkheid acht werkt.

Somers: «Bij overtredingen wordt een proces-verbaal opgesteld. Er wordt ook proces-verbaal opgesteld tegen iedereen "die het toezicht zou ver-

hinderen" (mensen die wegrepen en later geïdentificeerd worden, mensen die weigeren hun identiteitskaart te tonen, een werkgever die ons inlichtingen weigert).»

Veto: En toch krioelt het nog van het zwart werk.

Somers: «De situatie is nu voor alle partijen betrekkelijk gunstig. De werknemer denkt dat hij meer verdient, omdat het geld "schoon" is. Maar da's een fabeltje, want in plaats van de wettelijke 200 fr of meer krijgt de student maar 150 fr of nog minder. Ook het kafee vaart er wel bij, want het kan — in theorie — de consumptie-prijzen drukken, al doen ze dat niet.»

«Het is bovendien typisch dat de 2 uren-grens gebruikt wordt om te ontsnappen aan de wetgeving. Maar als ze de voordelen van één kant van een wet willen profiteren, moeten ze die wel voor de rest naleven.»

«Kijk, bij de huidige wetgeving vaart iedereen goed bij de situatie, iedereen behalve de Staat. Het "solidariteitsprincipe" is verdwenen, elk individu zorgt liever voor zichzelf dan voor de gemeenschap.»

Veto: Ziet u mogelijkheden om die situatie te veranderen?

Somers: «Da's een delicate zaak, want het is niet mijn taak daarover uitspreken te doen. Je moet er ook rekening mee houden dat mijn dienst onderbemand is: ik heb 7 adjunkten om alle sektoren van het hele arrondissement te controleren. We kunnen ons

ook niet full-time met controle bezig houden, we hebben nl. ook een informatietaak en moeten heel wat vragen van het publiek beantwoorden. De wetgeving is erg kompleks... De boetes zijn laag... Ik weet het niet.»

Veto: Nog delikater: Wordt u soms gekontakteerd door werkgevers die controles willen vermijden? Korruptie zou wel passen binnen het Leuvense patroon.

Somers: «Dat zeg je wel mooi, ja. Op pogingen tot omkoperij wordt — door mijn dienst althans — niet ingegaan. Wel krijg ik vaak telefoontjes na een controle. Dat gaat dan van "Zeg, wat is er daar gebeurd?" en "Is het allemaal wel zo erg?"»

«Mijn adjunkten zijn onafhankelijk in hun keuze of ze een proces-verbaal opstellen of de zaak rechtzetten. Werkgevers weten dat een eerlijke verklaring over een bepaalde situatie efficiënter is dan het pogen te stoppen van enkele bankbiljetten. Bij een volgende controle hangen ze dan gegarandeerd. Verder moeten we altijd denken aan het belang van de werknemers. Trouwens, deze werknemers kunnen ook nog altijd bij de arbeidsrechtbank terecht, zodat het werkgever niets helpt wanneer hij ons zou gaan betalen. Ik heb — gelukkig — erg gemotiveerde en moreel hoogstaande adjunkt-inspecteurs in Leuven, zodat omkoperij bij ons niet bestaat.»

Geert Coene
Koen Van Muylen

werken in het zwart

Hé Jean, ben je zeker dat die nieuwe geen 'lyntrekker' is!?

Het Arbeidsauditoraat

De larie van de korruptie

Op het Arbeidsauditoraat van het arrondissement Leuven wordt Veto met het nodige voorbehoud ontvangen. Men is er nogal bezorgd dat zo een enorm moeilijk geheel als het sociaal strafrecht zomaar in Veto zou behandeld worden. Zelf spenderen ze daar o.a. hele studienamiddagen aan, en het is echt wel een complexe materie.

Enkele vragen over studenten en zwart werk willen ze wel beantwoorden. Zo onder andere over de relatieve onafhankelijkheid die men bezit om een zaak aan te pakken. Daarbij is het belangrijk dat je als magistraat niet wereldvreemd bent.

je moet oog hebben voor de steeds wisselende omstandigheden, het maatschappijbeeld. Daarbij mag ook niet vergeten worden dat er noch voor de werknemer, noch voor de werkgever gewerkt wordt. Het komt er op aan de waarheid te achterhalen.

Dossiers die op het Auditoraat terecht komen, kunnen "geseponeerd" worden — wat niet betekent dat de zaak later niet opnieuw opgediept kan worden. Er kan ook besloten worden tot een eventuele administratieve geldboete, een minnelijke schikking of een uiteindelijke vervolging. Er is tenslotte ook "het zwaard van Damocles" —

de zaak, wordt nog een tijdje nauwkeurig geobserveerd voor er iets gedaan wordt.

Het zwart werk in de Leuvense kafees wordt op het Auditoraat niet ontkend, maar omdat het om studenten gaat moet de zaak toch wat genuanceerd worden. Een doorsnee-jobstudent is geen "klassieke werknemer", al zijn er die ook. Hij werkt gewoon wat om zich een vakantie te kunnen veroorloven, of om wat meer te kunnen uitgaan, al zijn er ook die die er hun studies of hun onderhoud mee dienen te betalen. De doorsnee-jobstudent maakt zich geen echte zorgen om de rechtvaardigheid van zijn loon. Er wordt gewoon een optelsommetje gemaakt: die baan kan me zo veel opbrengen, dus dat doe ik.

Bij misbruiken treedt het Auditoraat ook op, maar studenten zijn blijkbaar niet erg mondig, want echte rechtszaken over het probleem zijn er nog niet geweest. De jobstudent is juridisch totaal gelijk aan elke andere werknemer, zelfs al is er geen schriftelijke arbeidsovereenkomst opgesteld. Het feit dat je ergens werkt, en dat iemand je betaalt — zelfs al zou je geen van beiden een woord zeggen — kreëert een (mondelijke) arbeidsovereenkomst. Het moeilijke bij een rechtszaak is de bewijsvoering, dat spreekt vanzelf. Het is best mogelijk volgens het Auditoraat dat de specifieke Leuvense situatie de houding van de rechtbank wat beïnvloedt, maar de door de wet gegarandeerde rechten blijven uiteraard ook in Leuven gelden. Globaal gezien is het gewoon zo dat de meeste jobstudenten blij zijn met hun loon en werk, en daarom niet reageren.

Ook op het Arbeidsauditoraat heeft men nog nooit te maken gehad met korruptie. De Belgische mentaliteit is nog altijd dat alles te "regelen" is, wat uiteraard niet waar is. Over korruptie wordt veel larie verteld. Elke magistraat draagt zijn verleden, zijn opvoeding en zijn milieu met zich mee. Dat kan zijn reactie op een situatie beïnvloeden. Er moet steeds objectiviteit nagestreefd worden, al is die niet met wiskundige precisie te bepalen.

Posters Gadgets

POSTERS
WENSKAARTEN
POSTKAARTEN
GESCHENKEN
voor alle omstandigheden

Naamsstraat 53 Leuven

Advertisement

De maaltijdschijf: lekker?! Gezonde Voeding

De vier vakken van de maaltijdschijf zitten erop. Vier vorige Veto's wetener alles van. Deze keer gaan we aan de slag. Begin alvast te watertanden en hou bij de hand: 1 grote kookpot, 1 kleinere, 1 aardappelmessje, 1 plank, 1 klopper, uw twee handen en een keukenschort.

brood... worden des te gezonder).
Vak 3 bezorgt je: 30g gemalen gruyere (20,- fr.), 1/4 l melk (4,- fr.).
Vanuit vak 4 heb je 1 lepel margarine nodig (3,- fr.).

Uit vak 2 kies je: 1 ajuin (2,- fr.), peterselie (3,- fr.), 4 raapjes (10,- fr.).

Voor 57,- fr. (of 29,- fr. per persoon) kan je deze maaltijd bereiden. Rol nu je mouwen op en zet de grote kookketel halfvol water op het vuur. In de andere kookpot breng je 2 koppen water aan de kook. Als beide waters koken in de kleine ketel de volle rijst doen, in de grote ketel de gewassen raapjes. Ondertussen snipper je de ui en de peterselie. Ga 10 minuten studeren en haal dan de raapjes uit hun vocht. Vraag je lief de raapjes te pellen en in schijfjes te snijden terwijl jij van de margarine, de bloem, de melk en de kaas een kaassaas maakt (margarine smelten, bloem erbij en goed roeren, melk erbij en laten doorkoken, van het vuur nemen en kaas eronder roeren).

Wij weten niet of U het in dit stadium al aankan, maar hier bieden we ze U toch maar aan: de volledige, niet gecensureerde maaltijdschijf!

Voor u en uw lief heb je nodig:
Uit vak 1: 1 kop volle rijst (14,- fr.), 1 soeplepel voltarwe bloem (1,- fr.) (haal zo 1 kg in huis in plaats van de witte bloem, uw sausen, pannekoecken,

Uit peterselie bij de rijst voegen. Die zal ondertussen gaar zijn (als alle water opgenomen is). Saus over de raapjes en je kan aan tafel gaan. Wie over een oven beschikt, kan deze schotel nog laten gratineren. Smakelijk.

Werkgroep Voeding

Ergens in dit gebouw kan je het Arbeidsauditoraat vinden. Niet dat je er ooit zal komen, want studenten komen er maar zelden over de vloer.

(foto Jeroen Revalk)

In het boek *Jezus de Messias — Was het Christendom een vergissing?* betoogt de Leuvense dr. H. Somers dat Jezus' uitspraken een psychiatrisch syndroom doen vermoeden, nl. parafrenie. Somers (° 1927) is dokter in de theologie, de psychologie, de klassieke filologie, en licentiaat in de thomistische wijsbegeerte, maar de bronzen plaat noemt hem gewoon "psycholoog". Na de bespreking die Veto reeds aan zijn boek wijdde, laten we nu de auteur zelf aan het woord.

Veto: *Waarom nu pas dit soort benadering van de Jezusfiguur?*

Somers: «In 1910 kwamen de psychiaters Hirsch, Binet-Sanglé en de Loosten al tot dezelfde slotsom. De reactie van de vakwereld was, niet te geloven waarop men niet voorbereid was. Dr. Albert Schweitzer wierp de psychiaters hun gebrek aan kennis van de exegete voor; dat zij zich vooral op Johannes, de minst historische van de vier evangelisten, beriepen; en dat men eigenlijk toch niet veel wist van de historiciteit van de woorden en handelingen van Jezus. Dit is tot nu toe het probleem geweest, dat psychiaters en exegeten elkaars vakgebied vermeden. Ik heb het voordeel kennis van de filologie, de klassieke oudheid, de theologie en de psychopathologie te kunnen combineren.»

«Volgens Schweitzer miskenden de psychiaters ook de geheel andere culturele context van die tijd, en interpreterden zij die verkeerd: wie nu als gek beschouwd zou worden, kon toen profet zijn. Vandaag gebruikt men opnieuw dit argument van de "mentaliteitswijziging" en men verwijst daarbij graag naar het geval Van Gogh: slechts een eeuw geleden als een gek verguisd, nu als een genie vereerd. Welnu, als hij vandaag leefde, zou hij evengoed voor gek verleden worden — dat hij intussen ook een genie gevonden wordt, doet daar niets van af. Een bewijs dat het argument van Schweitzer geen hout snijdt, komt van de tijdgenoten van Jezus zelf, zijn familieleden en de farizeeërs: "Want men zei dat hij niet meer bij zijn verstand was" (Mc. 3,21). Schweitzer zegt: als er al iets voor de psychopathologische benadering in aanmerking komt, dan zijn het alleen de hallucinaties bij het doopsel van Jezus, en zijn zelfbewustzijn — maar dat is lang niet genoeg voor een diagnose. Nu moet je maar eens aan een psychiater vragen: iemand met hallucinaties en een pathologisch zelfbewustzijn, zou u die opsluiten? — Onmiddellijk, dat is duidelijk genoeg. Maar Schweitzer was geen psychiater. Wel dokter, en men heeft zich blijkbaar geïntimideerd gevoeld door zijn gezag.»

Wetenschappelijk

Veto: *Er is wat wetenschappelijke triomfelijkheid in uw boek, à la Aufklärung. Maar in welk opzicht is hier meer dan elders de wetenschappelijke methode toegepast? Uw theorie kan toch niet getest worden?*

Somers: «Waarom zijn er zoveel divergenties omtrent de Jezusfiguur?

Dr. Somers

De Verlosser in de ziel geknepen

Omdat we met de huidige methoden van historische kritiek geen zekerheid verkrijgen.»

«Die zekerheid moet van buitenuit komen. Een extern criterium komt van de psychopathologie, nog totaal ongebruikt in de bijbelteksten. Als ik iets lees als psychopaat, dan hoef ik niet het soort zaken te weten dat de eksegete uitzoekt: met hoevelen ze die tekst geschreven hebben, hoeveel "lagen" er in dat verhaal zijn, enz. Alleen: herken ik hier een syndroom, zuiver, niet doorkruist door andere syndromen? Is dat het geval, en als de schrijver bovendien geen weet had van psychopathologie, dan is het niet meer zo belangrijk verschillende ineengeveven documenten te onderscheiden, want dan krijg ik een zeer coherent beeld, waaruit ik tot dat bepaald syndroom kan besluiten. Een goed voorbeeld is Job. Job is rijk, ook aan kinderen, dan verliest hij alles, maar op het eind is hij dubbel zo rijk, en heeft hij weer evenveel kinderen.»

«Dat laatste lukt normaal niet in vijf minuten, maar het kan wel in de manisch-depressieve psychose. In de manische toestand voelt men zich zeer rijk. Maar in de depressie weet men zich door God en de duivel achtervolgd, waart men zich melaats en arm, hallucineert men verwijtende stemmen. In het boek Job vinden we, over tweeduizend jaar heen, alle symptomen van de manisch-depressieve cyclus. Job is tot in de details en zonder tegenstrijdigheden een manisch-depressief patiënt. Een eerste besluit daaruit: hij moet bestaan hebben(!). Dat konden ze niet vinden toen. Ziet u, dat is het nieuwe.»

«We hebben hier een uitwendig criterium, een controle vanuit het handboek van de psychopathologie. Daarmee is een zeer belangrijke stap in de historische kritiek gezet. Neem Markus' verhaal van het bezeten kind. Dat beschrijft in de details een infantiele epilepsie. Iedereen kent een epileptische crisis, maar Markus geeft details die alleen de experts kennen. Het kind is ook nog doofstom. Een eksegete maakt daarvan dat er zowel een doofstomme als een epileptische duivel in dat kind gevangen zijn, wat dan weer op versmelting van verschillende verhalen wijst. Nu, een kind dat rond de geboorte oorontsteking krijgt, wordt doofstom, en kan een tromboflebitis krijgen, en daarmee een wonde in de hersenen, die de oorzaak is van epileptische aanvallen. Nog een expertdetail: een crisis komt op bij een kleine emotie, vooral bij iemands verschijnen. Het kind ziet Jezus, en dan "werpt de duivel het kind op de grond". U ziet, we hebben een controle, we hoeven de eksegeten niet te vragen hoeveel verhaaltjes dit zijn. Zij zien er zoveel verhaaltjes in, juist omdat zij het niet begrijpen.»

Veto: *Heeft Jezus überhaupt bestaan?*

Somers: «Behalve in de marxistische hoek, twijfelt geen enkele eksegete daaraan. Het Jezus-bericht bij (de Joodse auteur te Rome) Flavius Josephus is inderdaad verdacht, laat ons zeggen dat dit een inlassing is en dat Flavius hem niet vermeldt. Maar Jezus

was in die tijd gezien, niet zo belangrijk. Het *argumentum e silentio* is wel het zwakste argument. Als men mijn boek zou verwijzen, zou het daarom niet bestaan? Ik heb het bestaan van Job bewezen. Wat Jezus betreft: vier auteurs die precies een parafreen beschrijven, reken daar maar de probabiliteit eens van uit. Dat geeft een grotere zekerheid dan voor vele zaken die we als vaststaand beschouwen. En dat is wat we noemen: wetenschappelijke zekerheid, door inductie. Je moet daarover niet filosoferen van: absolute zekerheid bestaat niet. Dat is een verwarren van wetenschappelijke met metafysische zekerheid. Och kom, als de experts je dood vaststellen, dan is dat een zekerheid, de metaforen van Max Wildiers zullen je niet weer levend maken, en er zal niks te Begreifen of te Erklären zijn.»

«Ik lees daar in Veto dat volgens mij uit tien moppen over "de zot van Geel" tot het bestaan van dié zot kan besloten worden. Nee, want die tien moppen beschrijven tien uiteenlopende zottigheden of symptomen, niet één wetenschappelijk gedefinieerd syndroom. Overigens was dat artikel in Veto een schoolvoorbeeld van desinformatie, vol geleerde misverstanden en verdraaiingen.»

Parafreen, mijnheer

Parafrenie is — flink generaliseerend — een vorm van schizofrenie. De parafreen lijdt aan een kronisch delirium dat, ondanks zijn vaak extravagant karakter, mits sociale aanpassingen, aanvaardbaar blijft. De verschillende vormen omvatten kronische, hallucinatorische psychosen en verbeeldingsdeliria. Parafrenie is niet noodzakelijk een aantasting van de persoonlijkheid over de hele lijn. Hoezo, u begrijpt het nu nog niet?

Veto: *Al die verheffende en inspirerende uitspraken in het evangelie, zijn die in één persoon verenigbaar met parafrenie-symptomen?*

Somers: «Een parafreen kan goed blijven functioneren, met slechts zeldzame hallucinaties, en een waan die onder geheimhouding groeit. Zoals in het beroemde, door Freud besproken geval Schreber, een hoge ambtenaar, die dacht dat hij in een vrouw zou verandert worden, door een god bevrucht, en het leven zou schenken aan een nieuw ras. Ook bij Jezus slechts enkele, maar krachtige hallucinaties, zoals bij zijn doopsel, het verblijf in de woestijn, de berg Tabor, en de intocht in Jeruzalem. Dan de herkomst-waan en de agressiviteit jegens degenen die zijn waan lijken te dwarsbomen, in casu de farizeeërs. We vinden dus een aantal symptomen die samen het parafrenie-syndroom vormen.»

«Dan zijn er andere gegevens die de diagnose bevestigen. Bijvoorbeeld de

vervloeking van de vijgeboom, dat is op zich niet pathologisch, maar gaat in dezelfde richting. Een parafreen is evenwel niet dom, en hij kan zeker uitspraken doen die verstandig zijn of gefundeerd in het geestesleven van zijn tijd. Anderzijds moeten veel van die "inspirerende" zaken gewoon beweringen zijn. Een interessant voorbeeld is "Geef de keizer...". Om de belastingen en de keizerkultus was de keizer zeer gehaat onder de Joden. In het Boek der Openbaring (geschreven niet rond 90 maar in de jaren 40, zoals ik in mijn boek aantoon) luidt het dat men beter kan sterven dan belasting aan "het Beest" te betalen. Jezus wordt er op zijn proces van beschuldigd, tegen de Romeinen op te ruien, inz. tegen de belastingen. Dé specialist inzake dat proces, de Israëliëse jurist Haim Cohn, heeft trouwens geargumenteerde dat niet de Joden maar de Romeinen Jezus veroordeeld hebben. Die aantijging zou dus wel eens de historische waarheid kunnen bevatten. Maar de evangelisten zijn pas in 70 geschreven. En het is in 54 dat men het beleid van de Kerk ziet veranderen, in de brieven van Petrus en van Paulus: gehoorzaam de keizer, betaal belastingen. Dus kan dat beroemd citaat een inlassing van later zijn. Maar het is ook niet noodzakelijk, want een parafreen kan goed simuleren (Jezus redt zich met die uitspraak uit een strikvrage van de farizeeërs). Zo zijn er dus enkele teksten waarvan we niet zeker zijn. Maar die de tese van de parafrenie van Jezus niet weerspreken.

Veto: *Alle dogma's omtrent Jezus die de Kerk verkondigt, zouden dus de voortzetting zijn van een parafreen man?*

Somers: «Ja, de dogma's over Jezus, de Drievuldigheid, de Eucharistie.»

Toekomst zonder Jezus

Veto: *Wat voor reacties hebt u gekregen? Bv. uit Joodse hoek, waar men al lang Jezus als de omhooggevallene bastaardzoon van een Romeins soldaat beschouwt. Of van de eksegeten?*

Somers: «Eén eksegete liet weten dat hij zich toch niet met psychopathologie kon gaan bezighouden. Nu, als een hypothese pertinent is, relevant voor je vakgebied, dan heb je als wetenschapsman niet het recht je daaraan te onttrekken. Iemand die verwikkeld was in een kerkelijk proces voor de ongedigheidsverklaring van haar huwelijk, zei dat ze zich hierdoor enorm bevrijd voelde. Iemand zei dat het waar kan zijn, maar dat het moreel en spiritueel geen verschil maakt. Het kristelijk waardenstelsel valt niet uiteen, want het komt grotendeels niet van Jezus.»

Veto: *Wat zal het effect zijn van uw bevindingen voor het kristendom? Er komt toch zeer veel op de helling te staan, al was het maar onze tijdrekening.*

Somers: «Kijk, ik heb dit boek niet als profet geschreven, maar als wetenschapsman. En, net zoals een gerechtelijk expert, zonder me te bekommeren om de gevolgen. Het zal wel een discussie opentrekken over de toekomst van het kristendom. Nota bene, dit boek is de Nederlandse bewerking van een veel technischer, in het Frans gesteld rapport, dat ik aan het Vaticaan overgemaakt.»

Koen Elst

Dr. Somers, een parafreen op grote voeten? (foto Jeroen Revalk)

KORTGELEZEN

Lijden

Joseph Haydn, één van de meest bekende componisten uit de Weense klassiek heeft het echt niet getroffen na zijn dood. Immers, toen men zijn lijk, elf jaar na overlijden, naar een andere begraafplaats wilde overbrengen, kwam men tot de gruwelijke ontdekking dat de man zwaar het slachtoffer was geworden van een echte onthoofding.

Het spoor leidde al vlug naar een zekere Nepomuk Peter, van beroep gevangenisdirecteur en berucht omwille van een lugubere hobby: een niet te stuiten verzameloede voor schedels. Deze bekende dan ook vrij vlug dat hij het was geweest die, samen met nog een zekere Rosenbaum, tot de grafscenaris was overgegaan. Daarmee echter was de muzikale schedel nog niet terug, en het zou nog een poosje duren vooraleer het zover kwam: een uitsluiting bij Rosenbaum had niets opgeleverd. Deze had de schedel immers verstopt onder het bed van zijn zieke vrouw en daar had men natuurlijk niet gekeken.

ALS DE WEG JE LEVEN IS, DIESEL JE IN VOLVO 740.

Vel rijden wordt je last en je leven. Met de Volvo 740 Diesel, het een levenswijze trouwe, niet te aanpak, wél soepel. Met twee onafhankelijke zitplaatsen, een voor- en een achterzitplaats, is de Volvo 740 Diesel een auto die je voorleven.

Met een benzine die levenslang werkt en zureit, dan vele compacte (1,8 l) en zuinigere (1,6 l) motoren. Met een stijlvol dashboard dat naar je rechterhand wijst: in alle vindingrijke bereikbaar.

Met een vierdeursversterking die toch slechts nauwelijking reageert. Levenswijze! Met een versnelling die alle licht in 15 seconden verrent. En met een levenswijze die levenslang duurt. 732.250 F 000, net als voor de Volvo.

VOLVO HET BODEMDE WETEN SCHAKEL

Uiteindelijk konden beide mannen er toch toe worden bewogen om de schedel terug te bezorgen; dit tegen een fors bedrag. Een eerste schedel werd echter afgekeurd: bij nader onderzoek bleek het te gaan om die van een jong meisje. Na talloze ekskuses werd dan een tweede exemplaar overhandigd, dat wel een controle van experts doorstond. De hereniging leek geslaagd...

Dat dacht men tenminste: diezelfde Rosenbaum bekende op zijn sterfbed dat hij het niet over zijn hart had kunnen krijgen om de ware schedel terug te geven. Hij was dan toch maar de ware schuilplaats... het ding aan. Het heeft dan nog vele jaren geduurd voor Haydn bevrijd werd van zijn "alter ego": pas in 1954 werd het ware hoofd terug aan het lichaam bevestigd. Zo goed en zo kwaad als nog mogelijk was natuurlijk...

Warm en koud

Zelfs in een Volvo 740 — één van de meest prestigieuze karren die tegenwoordig op Belgische wegen te zien is — ben je niet echt veilig. In het radionieuws van vorige donderdag kon je namelijk een schitterend stukje interview horen met een zegsman van Volvo-Belgie. Een beetje bedremmeld probeerde hij te verklaren dat er eigenlijk niet zo heel veel problemen zijn. Alleen was hij wat onhandig, want op het einde kon je horen: "Als ik u goed begrijp, blaast de ventilatie warme lucht in de wagen, als je de airconditioning aanzet, en

Le Monde

Le Monde, 'kwaliteitskrant', wijdde vorige week vrijdag acht pagina's aan Vlaanderen. Een negende was integraal voor een advertentie van De Standaard, 'kwaliteitskrant'. De sfeer was om van te snoepen. Zo kon Walter Van Den Avenue (VEV) het volgende kwijt: "Nous sommes les Japonais de l'Europe; toujours à l'affût d'une activité prometteuse". En Vlaanderen is blijkbaar de crisis al vergeten: onder de Geenstaanse titel *l'après-crise est là* vermenen we dat de Vlamingen een sterk geloof hebben in eigen kunnen, "parfois un peu trop". De toekomst in eigen handen, waar hebben we dat nog gehoord? En achteraf op eigen bek vallen, waar hebben we dat nog gezien?

Universitaire Konferentie

"A dollar is a dollar is a dollar"

De tweede reeks uiteenzettingen in het kader van de universitaire conferenties behandelde de crisis en de conflicten binnen de bestaande internationale monetair-ordere en het huidige internationaal handelsbestel. Gastspreker deze keer was Prof. Theo Peeters, hoogleraar in de faculteit Economische Wetenschappen.

In de inleiding van de eerste sessie schetste professor Peeters het ontstaan van de roep naar een Nieuwe Internationale Economische Orde (NIEO) als een reactie tegen de 'commodity power' van landen zoals de OPEC-landen. Men zou orde op zaken stellen en de internationale machtsverhoudingen wat evenwichtiger uitbouwen. Het fiasko van o.a. het Internationaal Tinakkord heeft echter aangegeven dat een dergelijk radicale verandering moeilijker te realiseren viel dan verwacht werd. Het leek erop dat aanpassingen binnen het huidige bestel voor meer aanvaardbare en beter implementeerbare oplossingen zouden kunnen zorgen.

Deze gedachten werden gekoncretiseerd door de oprichting van drie grote organisaties: het Internationaal Muntfonds (IMF) dat haar landen-leden helpt met betalingsbalansmoeilijkheden, het General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) dat de vrije wereldhandel tracht te stimuleren en tenslotte de Wereldbank die o.a. financiële steun verleent aan ontwikkelingsprojecten van haar lidstaten. Van belang daarbij is de markteconomische inspiratie van deze na-oorlogse economische orde, dit in tegenstelling met de toendertijd niet geringe staats-

inmenging van de nationale regeringen, interventionisme waar ook de NIEO voor pleitte.

IMS

Op deze economische orde werd vervolgens een monetaire orde geënt: het Bretton Woodsstelsel. Het steunde op principieel vaste doch aanpasbare wisselkoersen met de dollar als internationale handels- en reservemunt. Die dollar creëerde een grote likwiditeit en werd in alle centrale banken aangehouden ten koste van steeds groeiende tekorten op de Amerikaanse betalingsbalans. De betalingsbalans is een geheel van rekeningen die de economische transaksies van een land met het buitenland weergeven gedurende een bepaalde periode. Ze weerspiegelt gegevens over export, import, kapitaalbewegingen, ... Konkreet betekende dit dat de eigen drukpersen import van diensten en goederen mogelijk maakte en meer nog: controleerde. Of wat president De Gaulle 'le privilège exorbitant du dollar' noemde.

Vertrouwenscrisis

Aan de hand van enkele tabellen trachtte de professor vervolgens de likwiditeitsrevolutie toe te lichten. Zo vertienvoudigden de internationale reserves na Bretton Woods van 48,5 naar 458 miljard dollar in '85. Die reserves bestaan uit vier componenten: goud, de dollartegoeden bij de centrale banken, de IMF-Autonomie Trekkingsrechten en de Speciale Trekkingsrechten die vanaf '70 geïntroduceerd werden om in de steeds stijgende behoefte aan geld te voldoen. In konstante prijzen gemeten bleek dat er geen extra fondsen zijn gekreëerd in die periode wat betekent dat de aangroei enkel kan gebeurd zijn door het bijdrukken van dollars.

Maar, daar waar de VS in 1950 nog 50% van de reserves controleerden waarvan twee derden van de wereldgoudvoorraad was dit percentage geslonken tot minder dan 10% in '85. Er ontstond dus eind van de zestiger jaren een konvertibiliteitscrisis. De goudreserves van Amerika waren ontoereikend om het totale dollarbedrag dat de andere landen bezaten te dekken. Vermits de dollar inwisselbaar was voor goud werd de toestand onhoudbaar tot president Nixon op 30 augustus '71 de akkoorden van Bretton Woods afschafte.

Een van de hoofdoorzaken hiervan was de asymmetrie tussen de objectieven van intern en extern evenwicht. Ekstern moest er een tekort weggevoerd worden wat op intern vlak gepaard gaat met bestedingsdeflatie. De terugval van investeringen en toenemende werkloosheid zijn de gevolgen. Om toch ekstra geld te scheppen, werden de Speciale Trekkingsrechten uitgevoerd. Een STR is echter een boekhoudkundig, fictief bedrag dat de dollar nooit heeft kunnen vervangen als spil van het monetair systeem. Een dollarbillet daarentegen is een tastbaar stuk papier, het is een verhoging op een stuk van de VS-economie. 'A dollar is a dollar is a dollar' zei Milton Friedman. Hij geeft weer wat de perspectieven voor de Amerikaanse en bijgevoel voor de wereld-economie zijn. Zo krijgt je periodes met een Carter-dollar van 27 fr. en periodes met een Reagan-dollar van bij de 70 fr.

Vlottende wisselkoersen

Wisselcoersaanpassingen zijn volgens de klassieke economische theorie op korte termijn het gevolg van schommelingen in vraag en aanbod, op lange termijn bepaald door inflatieverschillen tussen landen. Dit 'koopkracht-pariteitentheorema' werd door de praktijk aangevuld tot het 'interest-pariteitentheorema' dat stelt dat ook

groeiverschillen een belangrijke rol spelen. Schommelingen zijn dus afhankelijk van inflatieverschillen zowel als van interestverschillen en op die manier moeilijk voorspelbaar laat staan controleerbaar. Interventionisme op de wisselmarkten lijkt volgens Peeters dan ook een riskante onderneming. De totale reserves van de centrale banken trekken de verhouding tussen de in te zetten middelen en de bewegende massa — 196 miljard dollar per dag! — immers volledig schieft.

De spreker eindigde zijn eerste betoog met het verwijt dat Amerika Europa en Japan maakt, nl. dat zij teveel sparen, te weinig intern spenderen en door massale kapitaaloverdracht het Amerikaans terug aanwakkeren of m.a.w. 'l'histoire se répète'.

De tweede sessie beoogde de crisis in de nationale handelsorde wat meer te verduidelijken. Het GATT had als opdracht de vergissingen van de jaren dertig te vermijden en de internationale handel als motor van economische groei en welvaart te stimuleren. De blauwdruk van de 'Spelregels' was duidelijk geïnspireerd op de liberale denkwijze van het toenmalige Amerika en het Verenigd Koninkrijk. Protektionisme diende waar mogelijk afgevoerd en voor zover er bleef bestaan preferente met douanerechten boven kwota-beperkingen omdat de eerste soort het marktmechanisme ongestoord verder liet werken. Er blijft een koppeling tussen het binnenlands- en buitenlands prijspeil waardoor externe schokken ook in het binnenland weerspiegeld worden, iets wat niet het geval is bij kontingenteringen. Een tweede voorwaarde (artikel I van het GATT) is dat iedereen toegang krijgt tot ieders markt op gelijk manier, het onvoorwaardelijk meest-begunstigdebeginsel. Een voordeel dat je aan de ene toestaat, geldt voor iedereen, erga omnes.

Vrijwaringklausules

Uiteraard betekent handelsliberalisatie niet dat je zomaar alles kan toelaten. Er moet een zekere bescher-

ding bestaan tegen wat men noemt marktverstoring, een overrompeling van je markt die de eigen industrie pletwalst. Het probleem hierbij is dat tegenmaatregelen meestal slechts tegen één land, Japan bijv., bedoeld zijn maar volgens artikel I erga omnes gelden, waardoor onschuldigen getroffen worden. Dit verklaart de huidige vraag naar de mogelijkheid van selectieve maatregelen. Andere onaanvaardbare praktijken zoals dumping en eksportsubsidies (het EEG-landbouwbeleid) kunnen eveneens bestraft worden als aan bepaalde voorwaarden voldaan is.

De toegenomen verlevting en interdependentie van de economieën hebben het de regeringen niet makkelijk gemaakt. Enerzijds moesten zij hoge verwachtingen m.b.t. de verzorgingsstaat inlossen terwijl anderzijds de greep op de eigen economie verslapte door de internationalisatie. Om zich te beschermen tegen externe schokken vond men de promotie van de industriële vernieuwing uit in feite een omzeilen van de oude protectie-maatregelen waar GATT tegen reageerde. Professor Peeters beschouwt dit neo-protektionisme via rechtstreekse subsidies aan getroffen sectoren eerder als een 'bescherming van de industriële veroudering' en pleit dienevel voor een herstructurering, een omschakeling van industriële activiteit gebaseerd op de comparatieve voordelentheorie. Hij suggereert echter dat deze aanpassing geleidelijk moet kunnen gebeuren om de sociale kost draaglijk te kunnen maken en tevens opdat de groei evenwichtig en stabiel zou kunnen verlopen.

Hier ligt dan ook het fundamentele probleem met de Newly Industrialized Countries (NIC's) zoals Zuid-Korea en Taiwan wiens plots agressieve expansie marktverstoring werkte. Hetzelfde was destijds waarneembaar toen Japan na lange zorgvuldige voorbereiding specifieke Westerse doelmarkten overspoelde (industrial targeting). Toen ze teveel tegenwind ontvingen lieten ze die sectoren over aan de NIC's om hetzelfde over te doen in meer hedendaagse industrieën, de camera- en videomarkt bijvoorbeeld.

Om Japans expansie enigzins in te dijken besloten de Westerse mogendheden speciale akkoorden af te sluiten waardoor Japan op vrijwillige basis haar eksportaanbod zou inkrimpen. Dit zou de eigen industrie de kans geven zich tot op het Japans nivo te ontwikkelen. Op lange termijn los dit echter structureel niets op. Een video zou in Europa 5.000 fr. minder kosten mochten de Japanners hier vrij spel krijgen. Nu betaalt de Europese konsument een premie aan de Japanse nijverheid om de eigen nijverheid te beschermen, men koopt tijd. Met deze premies kunnen zij immers weer veel geld spenderen aan onderzoek en ontwikkeling waardoor binnen afzienbare tijd ultranieuwe producten onze markten zullen veroveren.

Uruguay-round

De laatste GATT-besprekingen in Punta del Este brachten naast de problematiek van de selectieve tegenmaatregelen ook de blijvende voorkeur voor multilaterale onderhandelingen aan bod, de 'packet deals' die bilaterale afspraken moeten vervangen. Tot slot uitte professor Peeters zijn persoonlijke en eerder pessimistische visie op de toekomstige rol van Europa in het internationaal handelsspel. Uit de recente bilaterale afspraken tussen Japan en de VS trok hij de conclusie dat Europa wel eens zou kunnen evolueren tot een residuale markt. Er zijn wel veel Japanners op bezoek, maar als het écht om zaken gaat werken ze liever met de sterkste, in casu Amerika.

Professor Peeters sprak tweemaal voor een publiek dat in vergelijking met het onderwerp-vrij talrijk was opgekomen. Nochtans kan de vraag gesteld worden in welke mate de bedoeling van een universitaire conferentie, nl. de leek iets bijbrengen over een ander vakgebied, hier gerealiseerd is. Ondanks de welgemeende inspanning veronderstelde deze uiteenzetting toch een zekere voorkennis. Voor hen die deze voorkennis bezaten plaatste de spreker heel wat losse gedachten op een professionele manier in hun juiste context.

Lode Desmet

Chris Burggraev

7de Kwistax-race

Meedoen toffer dan erbij zijn

Twee jaar geleden leek het sukses van de Kwistax-races wat te zijn gaan tanen, er werd zelfs van opdoeken gesproken. Maar dan was er de editie van vorig jaar om aan te tonen dat de jongste telg uit de familie van de Sportraad Klassiekers bij lange nog niet dood was. Nu, door de concurrentie van Guy Thys en het slecht humeur van de weergoden, bleef de grote massa weer weg. Hopelijk geen reden genoeg om de organisatie opnieuw in vraag te stellen. Want voor de deelnemers werd het hoedanook een reuzenmiddag.

Het begon slecht natuurlijk. Een half uur vertraging met het startschot,

maar kom, daarmee werd een jarenlange traditie hooggehouden. De eerste piloten waren er trouwens niet minder zenuwachtig om. Ze lieten zich in al hun ernst zelfs bijna tot een valse start verleiden door een vroeger onverlaet uit het (schaarse) publiek.

Erger was het, zoals al aangegeven, met het weer gesteld. Van in de eerste minuten al kwam een dichte, miezerige regenbui boven het Hogeschool hangen, die rond het tweede wedstrijd uur zelfs omsloeg in een regelrechte stortbui.

Toch bleven de meeste ploegen, tussen de pijpestelen door rondjes afmalen. Enkel de Kwistax van ploeg 3 (Medica, Psycho, Kriminologie en Rega) moest een tijdje werkloos langs de kant blijven wegens 'gebrek aan personeel'.

Voor de freaks en waaghalzen — levensgenieters zullen ze zeggen — die

je in elke richting wel aantreft was die nood aan aflossers zelfs een welkome deugd. Waar ze vorig jaar telkens lang in de rij moesten om toch op die kar te kunnen, mochten ze nu om de 2 à 3 minuten hun lusten gaan botvieren in de chicane. De chicane, voor niet-ingewijden, is een S-vormige bocht die — in 't geval van het Hogeschoolplein — op het einde van een vrij lange, afdalende rechte strook ligt. Bedoeling is vooral de spectakelwaarde van de koers wat te verhogen. De bocht ligt er immers zo bij dat je net niet op volle snelheid kunt nemen, maar dan toch ergens vlak daarbij. Gevolg: spektakulaire hoogstandjes, want niemand rent er, behalve op het laatste nipper-tje natuurlijk. En zo kom je ofwel in de strobelen, ofwel langs een ommetje op 2 wielen hopelijk weer op 4 wielen terecht.

In ieder geval, ik had zo de indruk

dat voor de meesten niet het aantal rondjes dat ze haalden belangrijk was, maar veeleer de snelheid waarmee ze door de chicane konden scheuren, met of zonder brokken, en ongeacht of ze daarvoor dan even 'voor straf' op de fiets moesten. Echt leuk werd het bovendien om deze woude-be piloten tussen 2 laps door in groepjes te zien staan discussiëren (heel ernstig) over remmen in de eerste bocht, niet remmen, of remmen vooraf en dan flink gas geven. Alleen de geur van benzine en verbrand rubber ontbrak nog.

Flesh

Een andere reden om niet echt voor rondjes te gaan rijden was overigens de zgn. 'flesh'. Het principe is duidelijk. Als je de kwast kan aftrekken, heb je prijs. Altijd prijs! Een T-shirt, een training, drankbons of een reis naar Londen... Sponsors genoeg.

Nu was dat grabbelen naar de flesh niet zo evident als 't wel klinkt. Er zat immers iemand bij die als enige taak had het veelbegeerde kleinoed voortdurend en plagerig voor de neus van de deelnemers op en naar te trekken. Toch vonden veel mensen het de moeite (en gelijk hebben ze in deze kristsijd) om daar vlak na de pits es wat te vertragen en een poging te doen. Jammer was alleen dat het systeem nogal eens met zichzelf of met de takken erboven in de war raakte.

Tegen de avond kwam er dan, traditioneel, wat meer volk opdagen. Het was wel blijven regenen, maar goed, dat moest dan maar. Voor het eerst die dag overstemden de oeh's en ah's van de toeschouwers het eenfonig gedruis van de regen. Daarvoor moesten ze dan wel heel hard roepen, maar zo kwam er eindelijk toch wat sfeer op het Hogeschoolplein. Enkel de 'anciens' stonden er wat betueder bij, wrokkig omdat ze hun karretje nu moesten delen met dat zootje groene zondagsrijders.

Misschien had Guy Thys er beter aan gedaan te winnen, dan was er mogelijk toch nog een klein feestje gegrooid. Nu droop iedereen na afloop vrij vlug af, nat en koud, en daarom waren wellicht enkel de deelnemers echt tevreden.

Kwistax nummer 6 in volle aktie. Jammergenoeg legde onze fotograaf daarmee een bijna-unikum vast. Als de organisatoren willen vermijden dat hun race volgend jaar helemaal een klucht wordt, kunnen ze best maken dat hun karren een beetje beter in orde zijn. (foto Hendrik Delagrangé)

"Het kan allemaal anders" Een groene visie op politiek

Voor twee weken sprak Agalev-kamerlid Mieke Vogels, op uitnodiging van Agalev-studenten Leuven over de gevolgen van de neo-liberale regeringspolitiek. Maar er wordt niet alleen bekritiseerd, ook enkele pijlers van het groene alternatief worden voorgesteld. Daarnaast wordt er even stilgestaan bij de rol die Agalev in de politiek kan of moet spelen. Kortom: een boeiend en gemoedelijk gesprek. Alleen de lage opkomst — zo'n 30 aanwezigen — viel wat tegen.

Mieke Vogels zit sinds de verkiezingen van vorig jaar in de groene kamerfractie. Maar voor wie het kamerlid een beetje gadeslaait is "in het parlement zitten" een grove belediging voor haar. Ze liet zich reeds meermaals opmerken: om haar kritiek op het vrouwenluik van het Sint-Annaplan wat kracht bij te zetten, trok ze vooraf, in het parlement ostantief een keukenschort aan. En in het Hapartat-debat verklaarde ze de pijp aan Ma(a)rten te geven en de daad bij het woord voegend overhandigde Mieke Vogels een levensechte pijp aan Coens — want Martens was er niet. Coens schrok zich een aap, wist niet hoe te reageren en liet na het debat de pijp onaangetoerd liggen.

Kwestie van situering. Oók verbaal komt Mieke Vogels gevat over, zoals vorige week andermaal bleek. Wat hierbij vooral leuk is: zonder verbaal geweld te gebruiken, en ook worden de interne discussies en vragen niet uit de weg gegaan.

Geen beleid

Met de resultaten van verschillende jaren Martens-beleid kan Agalev gezinszins akkoord gaan. Om de werkloosheid op te lossen, gaat men uit van

de traditionele analyse: de bedrijven moeten meer zuurstof krijgen en daarom moeten de gezinnen inleveren. De winsten van de bedrijven zijn inderdaad spektakulair gestegen de laatste jaren, maar het heelt tot niets geleid. Van de grote belofte van deze regering, het creëren van jobs als gevolg van de hogere winsten is niets in huis gekomen. Integendeel zelfs. De bedrijven hebben hun winsten gewoon opgegot en belegd. Als ze dan al investeerden, was het vooral in kapitaalintensieve technologie. Gevolg van dit alles: de werkloosheid blijft stijgen.

De regering komt er pas volledig beroerd uit wanneer je merkt dat die gestegen winsten voornamelijk gerealiseerd zijn door de ondertussen beroemde en steeds opvolgende inleveringsronden. De sterk tanende koopkracht van de gezinnen — niet direct een kapitaalcrachtige groep — heeft niet alleen tot gevolg dat de consumptie stagneert (en dus op hun beurt de produktie en de werkgelegenheid), maar heeft bovendien tot gevolg dat er zich een bijkomend probleem stelt: het uitbreiden van de "nieuwe armoede". Ook voor deze zogenaamde vierde-wereldproblematiek heeft Martens geen beleid, tenzij dan dat de groep onverantwoord snel aangroeit.

De analyse van Martens en co zit dus danig fout: de gestegen bedrijfs-winsten verhogen de werkloosheid en de slinkende koopkracht brengt de levensstandaard van een aanzienlijke groep mensen beneden het minimum. Ook voor andere problemen is er niet direct een uitweg. De sanering van de openbare financiën — waar ongeveer het lot van deze regering mee samenhangt — kan bezwaarlijk een succes genoemd worden. Als er dan gesnoeid wordt, laat men de kapitaalcrachten buiten schot. "Als we het Sint-Annaplan bekijken, dan merken we dat de grote profiteurs de beleggers

zijn. Daarnaast durft de regering ook niet raken aan de financiële privileges van de banken", aldus een overtuigde Mieke Vogels.

Wat zijn de voorstellen van Agalev nu omtrent deze problemen? We lichten summer twee punten toe. De werkloosheidsproblematiek wil Agalev in een ruimere maatschappelijke kontekst bekijken. Men gaat uit van een basisinkomen voor iedereen: iedereen krijgt een bepaald bedrag, omdat je bestaat en omdat je geld nodig hebt. De band tussen inkomen en arbeid wordt in de toekomst minder vanzelfsprekend: met een basisinkomen ben je financieel niet totaal afhankelijk meer van het al dan niet presteren van arbeid. Agalev is ook voorstander van een drastische herverdeling van de arbeid: minder werken met loonverlies.

Voor de financiering van het basisinkomen ziet Agalev een oplossing door het kapitaal te belasten op de toegevoegde waarde.

Bespaar op bewapening

De huidige manier van produceren laat volgens Agalev te wensen over: momenteel komt het er op aan zoveel mogelijk te produceren. Nu houdt men nauwelijks rekening met de duurzaamheid van de produktie, de vervuiling die de produktie meebrengt, de werkelijke behoeften. Voor Agalev zijn dit precies de criteria waaraan de produktie moet beantwoorden. Maar hoe moet dat concreet bevorderd worden? Bijvoorbeeld door een negatieve belastingpolitiek ten aanzien van slechte produkten (bv. wegwerpverpakkingen) of door belastingen te heffen op vervuulende industrie. "In plaats van tijnenplannen op te stellen voor de — voor het grootste deel nutteloze — legeraankopen, zou

Geen groentje meer, die Mieke Vogels! (foto Jeroen Revalk)

men er beter aan doen een tijnenplan op te stellen rond een milieuvriendelijke produktie die beantwoordt aan de werkelijke behoeften", zo besloot Mieke gevat.

Op de vraag hoe Agalev dan wel de overheidsfinanciën zou saneren, wijst Mieke Vogels niet alleen op de supra vermelde aanpak van beleggers en banken. Ook de verzuilde structuren, zowel in het onderwijs als in de gezondheidssector, kost de overheid jaarlijks een pak geld. Voor Agalev is een pluralistische aanpak noodzakelijk: diensten moeten aangeboden worden op basis van behoefte van de mensen, niet op basis van hun kleur.

Als kamerlid van een kleine partij, geeft Mieke toe dat het parlementaire werk soms frustrerend is: de gewone burger hoort er niet zoveel van, precies omdat ze met zo weinig zijn (vier kamerleden en drie senatoren) maar ook wegens gebrek aan een geëigend jerskanaal. Positief is dan weer dat ze zich internationaal goed organiseren — waardoor ze toch iets betekenen — en dat ze door hun aanwezigheid in het

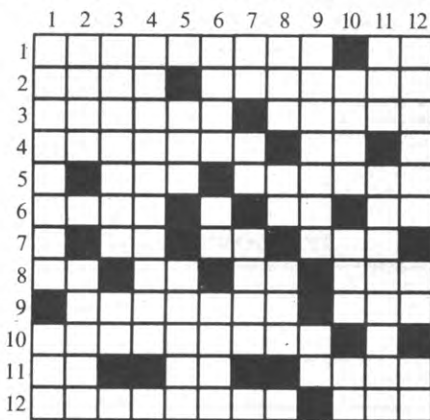
parlement impliciet de andere partijen een groene injectie geven. Bovendien benadrukt ze het grote belang dat de groene fractie hecht aan deelname aan akties, naast het parlementaire werk.

Tenslotte vermeldt het kamerlid dat er een constante spanning is tussen de korte termijn en de lange termijn doelstellingen. Ze vindt het belangrijk dat er aan de akute ecologische problemen gewerkt wordt door te alarmeren en de vinger op de wond te leggen. Maar dat alles dient te kaderen in een globale ecologische visie. Om af te sluiten, beweerde Mieke wel tevrede te zijn over het groene parlementaire werk, maar toch heeft ze de indruk dat de groene fractie iets te veel de politieke realiteit achterna holt. Zelf vindt ze het beter dat men zich concentreert op een aantal dossiers, waarover dan zelf concrete beleidsvoorstellen geformuleerd worden. Zo, ziet ze het mogelijk om de eigen politieke tema's meer naar voor te schuiven.

Met of zonder schort?

Marc Sys

Met dit derde kruiswoordraadsel hebben de Vetolezers dan toch eens geluk. Inderdaad, deze keer kan één iemand een prijs in de wacht slepen. En de prijs voor de enige, echte, juiste oplossing is het meeminmer van De Nieuwe Maand, u weet wel het door Veto-medewerkers gefabriceerde nummer. Oplossingen stuur je op naar Veto, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Veel sukses. (MH)

Horizontaal

- Denkbeeldige cirkel rond de aardoppervlakte — voegwoord;
- bloedvat — schrift voor blinden;
- gerecht — trap, schop;
- treffer, buitenkansje — eervoorde heer (lat. afk.);
- boom — bewege zich dertel, ravotte;
- petroleumprodukt — boom — auteur onbekend (lat. afk.);
- één van de media, je kan er naar kijken — omzetsbelasting (afk.);
- figuur uit de bijbel;
- Amsterdams Peil — latijns voorzetsel — voegwoord — bezittelijk voornaamwoord;
- land in Europa — aanwezigend voornaamwoord;
- geweldig gevaarte;
- nog een voegwoord — de oudste (afk.) — Ierland;
- afgeplatte bol, omwentelingslichaam — telwoord.

Vertikaal

- Klein, geblokt ventje, speelde mee op de Mundial in Mexico — klein sierlijk plantje;
- nobel — kreeg op de Mundial een truitje van I vertikaal;
- wijfjesree, rekke — vorm van "zijn";
- niets ter zake doen, onbelangrijk;
- voornaam van een wielrenner — Vlaamse instantie die zich met sport bezig houdt;
- Internationale Begravenisondernemers en Grafdelvers Aktiegroep — op die manier — jongensnaam (ook van een wielrenner);
- slee — Kempense Steenkoolmijnen — zanger van 'You Too';
- lokspijs — voorzetsel — Federale Democratische Nullen;
- oplossing van stikstofoxiden in sterk zwavelzuur — voorzetsel;
- schuif — oude lap, lor — muzieknoot;
- boom — uitputting, afmatting;
- drinken (van borrels) — heilige (afk.) — voegwoord.

ZOEKERTJES

- Studenten lezen hun nieuwe strips bij Stripklub Schanul, Vlamingenstr. 47, Leuven. 100 fr. lidgeld/jaar. 5 fr/meegegenomen strip. Max 5 strips. 260 leden. 2800 Strips. Kom eens langs.
- Te koop: Hitachi Recorder, Akai Tuner, versterker en platenspeler, samen 3500 fr. B. Nickmans, Ridderstr. 168, 3000 Leuven, na 20.00u.
- Dringend gezocht: handleiding voor projektor van transparanten. Zich wenden tot prof. E. Van der Meulen.
- Tof kamerkoor zoekt tenoren om vierstemmig Barok- en Renaissance-muziek uit te voeren. Tel. 235523.
- Help! Breng mijn groene regenbroek terug naar Tiensevest 36 (bij Mark). We zagen elkaar niet meer sinds ze me verliet in het Natuurkundegebouw te Heverlee.
- Voor tikwerk met jaren ervaring, op een elektronische tikmachine: tel. 016/260937.
- Tekstverwerking Daktjlografie. Z.w. Ridderstr. 6 Leuven tel. 016/23.50.64.
- Wie wil er zo- en vrij-avond meerijden van de omgeving Rijkjevorsel-Beerse? Tel. 016/23.53.10. Vragen naar Werner Geurts.
- Gezocht vrijwilligers voor pilootproject rond jeugdwelzijnswerk in Evere (Brussel). Informatie: Jeugd en Stad, Schoolstraat 76 1080 Brussel. 02/425.11.41 — vragen: Nik Seru.

- Codex verloren (?) op LB Doop-TD 13/11. Terug te bezorgen aan wanhopige eigenaar (Fakhuus LB of kotadres zie Codex). Voorkom hiermee de zelfmoord van Patrick.
- Gezocht: enkele personen om mee te rijden met de wagen. Dit van omgeving Maldegem. Heen en terug wekelijks. Z.w.: Van Avermaet Jean-Paul Brabantconestr. 105 Leuven. 016/22.34.18 na 19u.
- Ex-stripverzamelaarster gooit haar strips de deuren uit aan 0 fr. per exemplaar (max 10 per persoon). Ook mooie posters. Standonckstr. 5. Bellen bij Johanna of Sybille. Haast U.
- Wil degene die op 20 nov. mijn blauwe fiets heeft gekidnapt aan de Studio's (Parking) hem aub. terugbrengen. M'n voeten slijten zo af. Bij voorbaat dank. Hilde Orje P Verhaegenstraat 20.
- Help! Wie weet er een ongemeubeld kot voor mij (Leuven of Heverlee)? Naamsevest 28, bij Koert.
- Wie rijdt van Leuven naar Brussel en wil medepassagiers? Wil delen in de kosten. Parijsstr. 32 Leuven. (Tel. 02/656.46.88). G. Brabants.
- Rock-groep "Dirty Side Down" zoekt zanger(es). Genre: Rock Blues. Z.w.: Bondgenotenln. 29 op elke donderdag om 20.00u.
- Joost mag het weten kwis: antwoord op de vraag van vorige week: The Waste Land (T.S. Eliot). Een vakidiotische Germanist. Opgemaakt in Fakbar L&W Vrijdag 21 nov 17.00u.
- Gezocht: een trompettist om de 'Last Post' te blazen over de historiapermanentie. Een kleine vergoeding wacht hem/haar. Misschien zelfs een morele! Haast u naar L & W 05.18.
- Gezocht: ruime rustige kamer/studio, ongemeubeld maar met kook- en wasgelegenheid (ook in gemeenschaps-huis). Werner Joosten, V. Decosterstr. 51 (Bij afwezigh. berichtje achterlaten).
- Ik zoek mijn sleutelbos. Verloren op het Hogeschoolplein bij Kwistax. Gevraagd terugbezorgen in cafe De Appel (Ravenstraat). Dank U.
- Gezocht: gewetensbezwaarde voor anti-apartheidswerking Elcker-ik. Vereisten: interesse voor Zuidelijk Afrika-problematiek en werk-lust. Hedwig Verhaegen, Blijde Inkomststraat 115, 3000 Leuven, 016/20.14.78.
- Verloren: 11 zilveren ketting met slot aan kafee Harlekijn (Naamse Post). Terug te bezorgen bij Patrick, tel. 016/25.32.59. Mocht er een oranje Honda Amigo (oud model) aan het andere eind van de ketting hangen, gelieve deze dan mee te brengen. Redelijke beloning.
- Verloren: blauwe kافت in plasticieken zak in Libertad zondag 23 november. Chris Eltors, Oude Markt 15, of Els Vlasschaert, Tiensestraat 86.
- Te huur: ruime kamer voor student(e) in gemeenschaps-huis, c.v., bed, tafel en zetel, gemeenschappelijke keuken, badkamer en fietsstalling. Naamsestraat 42, 4300 fr. (vraag naar Veerle V.D.).

ZOEKERTJE

Zoekertjes zonder commercieel oogmerk (gezocht, gevonden, verloren, e.d.) zijn gratis; andere (te koop, te huur, tikwerk) worden betaald naargelang de ruimte die ze innemen (zie rooster). De redactie behoudt zich het recht voor om zoekertjes niet te plaatsen.

Gebruik onderstaand rooster. 1 teken per vakje. 1 vakje tussen de woorden. Zenden aan of afgeven op 's Meiersstraat 5

- 10 BF
- 20 BF
- 30 BF
- 40 BF
- 50 BF
- 60 BF

Proffen en Etiek

Ontwaekt!

Vorige week organiseerde Werkgroep Andere Economie (WAEK) haar eerste activiteit van het nieuwe akademiejaar. Ze verzamelde vijf eminenties en polste naar de etische achtergrond van hun doen en laten. Van links naar rechts: de professoren Spinnewijn, Berlage, moderator Bouckaert, Van Acoleyen en Vanthienen.

In haar beginselverklaring stelt WAEK dat zij een pluralistische informatieve werkgroep wil zijn, een forum voor iedereen met een kritische ingesteldheid tot economie en de raakvlakken met andere wetenschappen. Konkreter betekent dit dat een reeks aspecten aan bod komen die in de cursussen niet of onvoldgedoelicht worden.

Zo handelden vorig jaar enkele debatten over de sociale aspecten van economie (sociale zekerheid, ...) waardoor WAEK nogal snel onrecht geklasseerd werd onder 'links'. De groep tracht een volledig a-politieke houding na te streven wat inhoudt dat zij zich even kritisch opstellen tegen de voorgestelde economische maatregelen van de Groenen als tegenover het huidige regeringsbeleid.

Jachtseizoen

Het panel werd verzocht een zinnig antwoord te formuleren op twee vragen: hebben zij ooit vanuit een bepaalde etische overtuiging voor economie gekozen en in welke mate kan men van waardenvrijheid gewagen bij wetenschappelijk onderzoek en docerendrag? Ten tweede: wat is voor hen het meest actuele economisch-politiek probleem?

proffen en etiek:

Jazeker, ik heb v
voor mijn plezier
gebuisd, maar
steekpenningen
hadden niet ge-
holpen.

Prof. Bouckaert vertelde in zijn inleiding dat je geen goed economie kan zijn als je niet méér bent dan louter economie. Daarmee doelde hij op het feit dat economie etiek teveel beschouwen als een jachtterrein voor moralisten. Zelf houden ze zich liever op de vlakte. Vanuit die optiek verklaarde hij het jachtseizoen dan ook geopend voor iedereen.

Prof. Van Acoleyen (TEW) waagde zich dan maar schoorvoetend op het terrein waar hij zichzelf bijzonder ongeschikt voor voelde. Zijn studiekeuze was een 'wonder' geweest. Hij lichtte

dit op een ludieke manier wat nader toe en bewees daarna ook de laatste Trends te hebben gelezen. In Leuven en Antwerpen worden momenteel immers sponsors aangetrokken die het etisch denken en financiële rugsteun willen geven. Na kunst nu ook etiek in de greep van Het Grote Geld? (nvdr. wordt vervolgd).

Vervolgens vernoemde de prof een zestal waarde-oordelen: voortdurende twijfel, wantrouwen tegenover groepen die zich achter dergelijke oordelen verschuilen, nooit misbruik maken van een machtspositie — als docent bijvoorbeeld — om bepaalde ideeën door te drukken, respect voor anderen oordelen voor zover die zichzelf kan relativeren, je gedragen naar je eigen principes en tenslotte een afkeer van wat hij noemde "Het Economisme" ofte, het belangrijkste in het leven is niet economisch!

Deze waarde-oordelen kan je naast de onmiskenbare (?) feiten en de pure logika plaatsen. De drie samen vormen de pijlers van economische analyse en in die zin moet je je ervan bewust zijn dat economie nooit waardenvrij kan zijn.

Vreemde krachten

Als ontwikkelings-econoom beschouwt prof. Berlage (EW) economie als een goede invalshoek op het sociaal gebeuren. Hij houdt vooral van de nuchtere manier van denken. Inzake waardenvrijheid ziet hij problemen ontstaan. Bij de normatieve uitspraken over hoe groepen zouden moeten handelen. Onder de knip dat die waarden van elders komen. Ter verduidelijking schetste de prof een beeld van de groei van een land als Tanzania. Julius Nyerere heeft vanuit zijn persoonlijke visie op rechtvaardigheid zijn volk een aantal diensten

willen aanbieden, een politiek die langzaam ondermijnd werd door een opzwellende burocratie. Economen zullen zich over deze toestanden vragen stellen in de zin van: is dit een leefbaar systeem, kan het op zichzelf draaien, ... en tot eventueel vernietigende conclusies komen. Hun verdienste is dat zij bestaande vastgeroeste situaties kunnen herdenken maar ze mogen niet vergeten in welk referentiekader ze werken.

Professor Vanthienen (TEW) vervolgens veronderstelde dat hij zowat de

enige econoom was die zijn diploma had gehaald zonder de cursus plichtleer te hebben gevolgd. Vandaar dat hij zich voorafgaandelijk uitvoerig gedokumenteerd had. Conclusie: Marx had zowat hetzelfde gedachtegoed als hijzelf maar kende nu eenmaal het voordeel vroeger geboren te zijn. Etiek definieerde de professor nogal bondig als respect voor de andere partij en het niet misbruiken van machtsposities. Ter illustratie verwees hij naar de actuele financiële schandalen waar inside informatie misbruikt werd om superwinsten te kunnen realiseren. In zijn docerendrag trachtte de spreker dan ook zoveel mogelijk louter de technische kennis van zijn vakgebied door te geven. Dat betekent niet dat dat er geen plaats is voor persoonlijke appreciaties maar dat die bedenkingen vermeld worden samen met de andere bestaande visies.

Brillen

Als laatste nam professor Spinnewijn EW en medestichter van WAEK de mikro ter hand. Economie had hem geboeid als de wetenschap waarlangs hij inzicht kon verwerven in de dialoog tussen Marxisme en Kristendom en de weerslag ervan op economisch-politiek vlak. Persoonlijk geloofde hij in de waardenvrijheid van deze wetenschap voor zover je haar op zichzelf beschouwt. Verder benadrukte de prof de noodzakelijkheid van de soms beperkte resultaten in die zin dat zij kunnen leiden tot een beter begrip van de werkelijkheid en van haar mogelijke evolutie. Van belang is het besef dat je een bril opzet. Economen moeten daarom ook politiek geïnteresseerd zijn omdat niet alle maatschappelijke fenomenen in een louter mathematisch keurslijf te stoppen zijn. Politieke beslissingen kunnen niet altijd even gemakkelijk in de vorm van economische modelbeperkingen gegoten worden.

Over het tweede luik kunnen we kort zijn. Respektievelijk werden volgende problemen als brandend actueel naar voren geschoven: de moeizame samenwerking tussen "efficiency" en "equality" in economische politiek, de ongelijkheid in de verhoudingen op wereldvlak, de te hoge belastingdruk in België met haar nefaste gevolgen voor de tewerkstelling en tenslotte de verdelingsproblematiek gekoppeld aan een nieuw sociaal zekerheidsbeleid.

Na elk luik was er gelegenheid tot discussie wat vooral na het tweede gedeelte aanleiding gaf tot enige geanimeerde controversten. Blijkbaar raakten bepaalde panelleden toen wat in ademmoed en verklaart dit de soms weinig tactvolle afwijping van nachtsant gefundeerde vragen. Dat was een feit.

Al bij al was de opgave van de avond niet eenvoudig en het lijkt niet onlogisch dat een diepgaander vervolg wenselijk is. Ondertussen zit WAEK niet stil. Zo staat binnenkort onder andere een konfrontatie tussen de professoren Mandel (VUB) en De Grauwe (KUL) op het programma. De handen duidelijk zichtbaar op tafel Heren.

Chris Burggraeve

AGENDA

Samenstelling: Jozef Ballens en Jan Van der Linden

Donderdag 27 november

- 09.00 u. **STAKING** Studenten staken tegen de *regeringsmaatregelen*. Org. RAK.
- 20.00 u. **LEZING** *Het fin de siècle als inspiratiebron voor hedendaagse kunst*. In: AV (naast 'tStuc). Inkom: 120/100/90. Org. Amarant.
- 20.15 u. **DEBAT** *De financiële achterstelling van het Vlaams Universitair Onderwijs en Wetenschappelijke Onderzoek* met prof. Dillemans, prof. Adams, prof. Peeters. In: Grote Aula.
- 20.30 u. **FILM** *Another time, another place* van M. Radford. In Aud. Ves. Inkom 60/80. Org. DAF.
- 21.00 u. **KONCERT** *Trespasgers W / Didi de Paris*. In 'tStuc. Org. 'tStuc.
- 19.00 u. **UNIVERSITAIRE KONFERENTIE** *Kan anti-konceptie natuurlijk zijn?* Door Prof. I. Brosens. In Grote Aula.

Vrijdag 28 november

- 20.30 u. **TEATER** *Fair* door Fair (W.W. Antwerpen) met teksten van Vuile Mong. In Ridderstraat 187. Org. Lage drempel en Culturele centrale.

Zaterdag 29 november

- 15.00 u. **HAPPENING** *Dit is ook Belgisch*, Belgisch buitenlands beleid en Centraal Amerika. In Alma 2; inkom 100. Org. Anti-interventiefrent.
- 20.30 u. **FILM** *Toute une nuit* van Chantal Akkerman. In 'tStuc. Inkom 60/80. Org. Stuc.

Maandag 1 december

- 20.00 u. **FILM** *Opera en film: Hans Jurgen Syberberg*. In Vlaamse Leergangen. Org. 'tStuc.

Dinsdag 2 december

- 20.00 u. **CYKLUS** Marx Cyklus *Marxistische economie: toepassing op Belgische kristeconomie*. In 's Meiersstraat 5. Inkom gratis. Org. MLB.
- 20.00 u. **FILM** *Opera en film: Rosa van Praulein, Macbeth*. In Vlaamse Leergangen. Org. 'tStuc.
- 20.30 u. **LEZING** *Het duubde gelaat van de liefde* door prof. T. J. van Bavel. In Marja Theresia, lokaal 14. Org. UP en fakulteit der Godsgeleerdheid. Inkom gratis.
- 22.30 u. **FILM** *Opera en film: Carmelo Bene, Salomé*. In Vlaamse Leergangen. Org. 'tStuc.

Woensdag 3 december

- 17.00 u. **LEZING** *De favorieten, Jan Broekman over Walter Benjamin*. In 'tStuc.
- 20.00 u. **FILM** *Opera en Film: Eisenstein, Alexander Nevsky*. In Vlaamse Leergangen. Org. 'tStuc.
- 20.30 u. **TEATER** *Maatschappij Discordia, feuilleton, aflevering II*. Org. 'tStuc.
- 22.30 u. **FILM** *Opera en film, Menotti, The medium*. In Vlaamse Leergangen. Org. 'tStuc.

Donderdag 4 december

- 20.00 u. **KONCERT** *Herdenking Dom Jozef Kleps* m.m.v. G. Huyskens, J. Verdin, Karisten van Keizersberg, Gregoriaans koor van Leuven. In Abdijkerk Keizersberg. Inkom 100. Org. Keizersberg.
- 20.00 u. **KONCERT** *Van Bach tot...* Orgelconcert met orkest. Met werk van Händel en Bach. In Begijnhofkerk. Inkom gratis. Org. VTK.
- 20.00 u. **TONEEL** *Measure for pleasure* van Shakespeare, door ETG, Cambridge. In Minnepoort. Inkom gratis. Org. Germania.
- 20.00 u. **LEZING** *Schilder- en beeldhouwkunst rond éduwswisseling*. Door Marc Lambrechts. In AV. Inkom 100/120. Org. Amarant.
- 20.15 u. **VIDEO & DEBAT** *Spitstechnologie, vloek of regen?*. In: Industrieel beleid, Celestijnenlaan 300, 4de verdieping. Inkom gratis. Org. Ingenieur en Maatschappij.
- 20.30 u. **VIDEO** *Framed youth*. In J.A.C., Amerikalaan 3. Org. Homocentrum De Roze Drempel.

TENTOONSTELLINGEN

- Selectie uit het kunstpatrimonium van de provincie Brabant**. In Faculty Club. Van 5 t.e.m. 19 december (van 10.00 tot 11.30 u. 15.00 tot 19.00 u).
- Rond Permeke**, met werk van Permeke, Brusselmans, Daeye, De Smet, Jaspers, Minne, Servaes, Spilliaert, Tjigtat, Vanden Abeele, Vanden Bergh, Van de Woestijne, e.a. In Faculty Club. Nog tot 29 november. Inkom vrij.
- Stefania Unwin en Kris Heyman**, Kleurtekeningen, schilderijen en grafiek. In U.Z. Gasthuisberg. Nog tot 21 december.

AMVS zoekt dringend Veto's

- jrg. VII: 8, 8 'bis'
- jrg. IX: 24 bis
- jrg. X: 24 bis
- jrg. XI: 3, 3 'bis'

Indien je er daarvan nog eenje liggen hebt, ren dan naar het *Archief en Museum van het Vlaams Studentenleven*, in de Centrale Bibliotheek, Mgr. Ladeuzeplein 21, 3000 Leuven (pijlte volgen naar Tabularium, dit is de geheimzinnige aanduiding voor 'Archief').

Met drievoudige dank bij voorbaat vanwege:

- het Archief en Museum van het Vlaams Studentenleven;
- het Universiteitsarchief
- de afdeling Nieuwste Geschiedenis (Fac. Letteren en Wijsbegeerte)

Veto Abo

Met een abonnement op Veto wordt je persoonlijk archief alvast voor deze jaargang opgevuuld. Stort 200fr of meer op rek. nr. 001-0959719-77, en elke donderdag wordt Veto je ontbijtgezel.

Een boswachter en vier stropers: etische normen voor het schieten van kemels.

(foto Peter Vermeiren)